

Adnodd data ar y gweithlu a'r iaith Gymraeg i gefnogi cynllunio gofal sylfaenol

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno ystadegau amrywiol yn ymwneud â darparu gwasanaethau gofal sylfaenol yng Nghymru drwy gyfrwng y Gymraeg.

Amcan yr adroddiad hwn yw darparu data sylfaenol ar ddarpariaeth Gymraeg, a'r galw am ddarpariaeth Gymraeg, ym maes gwasanaethau gofal sylfaenol. Mae'n seiliedig ar amrywiaeth o ffynonellau gwahanol.

Yn 2013, cynhaliodd Comisiynydd y Gymraeg ymchwiliad i'r iaith Gymraeg ym maes gofal sylfaenol yng Nghymru. Y nod oedd ymchwilio i brofiad siaradwyr Cymraeg sy'n derbyn, neu'n methu derbyn, gwasanaethau Cymraeg gan ddarparwyr gofal sylfaenol yng Nghymru. Roedd adroddiad terfynol yr ymchwiliad yn argymhell cyhoeddi ystadegau fel gwaelodlin ar gyfer gwasanaethau gofal sylfaenol yn y Gymraeg.

Ystadegydd: Alan Jackson **Ffôn:** 029-2082-5058 **E-bost:** ystadegau.poblogaeth@cymru.gsi.gov.uk
Diweddariad nesaf: Ddim yn allbwn rheolaidd
Twitter: www.twitter.com/statisticswales | www.twitter.com/ystadegaucymru

Cyhoeddwyd gan Y Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi
Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ
Ffôn – Swyddfa'r Wasg **029 2089 8099**, Ymholiadau Cyhoeddus **029 2082 5050**
www.llyw.cymru/ystadegau

Issued by Knowledge and Analytical Services
Welsh Government, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ
Telephone – Press Office **029 2089 8099**, Public Enquiries **029 2082 5050**
www.gov.wales/statistics

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CYNNWYS

cefndir	3
crynodeb o'r adroddiad	5
strwythur yr adroddiad	6
gofal sylfaenol	7
yr iaith Gymraeg	11
mesurau anuniongyrchol o siaradwyr Cymraeg a gwasanaethau iechyd	21
mesurau uniongyrchol o siaradwyr Cymraeg a gwasanaethau iechyd	28
proffil o Fwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr	35
proffil o Fwrdd Iechyd Powys	38
proffil o Fwrdd Iechyd Hywel Dda	41
proffil o Fwrdd Iechyd Abertawe Bro Morgannwg	44
proffil o Fwrdd Iechyd Cwm Taf	47
proffil o Fwrdd Iechyd Aneurin Bevan	50
proffil o Fwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	53

Gofal Sylfaenol a'r Iaith Gymraeg

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno ystadegau amrywiol yn ymwneud â darparu gwasanaethau gofal sylfaenol yng Nghymru drwy gyfrwng y Gymraeg.

CEFNDIR

diben yr adroddiad hwn

Amcan yr adroddiad hwn yw darparu data sylfaenol ar ddarpariaeth Gymraeg, a'r galw am ddarpariaeth Gymraeg, ym maes gwasanaethau gofal sylfaenol. Mae'n seiliedig ar amrywiaeth o ffynonellau gwahanol. Gall cynllunwyr iechyd gofal sylfaenol ei ddefnyddio i ddeall yr angen am ddarpariaeth Gymraeg yn y dyfodol, a gan ddefnyddwyr eraill i ddeall mwy am y rhyngweithio rhwng darpariaeth gwasanaethau Cymraeg ym maes gofal sylfaenol, a'r galw amdani.

cefndir

Yn 2013, cynhaliodd Comisiynydd y Gymraeg [ymchwiliad i'r iaith Gymraeg ym maes gofal sylfaenol yng Nghymru](#). Y nod oedd ymchwilio i brofiad siaradwyr Cymraeg sy'n derbyn, neu'n methu derbyn, gwasanaethau Cymraeg gan ddarparwyr gofal sylfaenol yng Nghymru. Roedd adroddiad terfynol yr ymchwiliad yn argymhell cyhoeddi ystadegau fel gwaelodlin ar gyfer gwasanaethau gofal sylfaenol yn y Gymraeg.

diffiniad o ofal sylfaenol

Mae'r gwasanaeth iechyd yng Nghymru wedi'i rannu'n ddwy haen: gofal sylfaenol a gofal eilaidd.

Gofal iechyd sylfaenol yw cysylltiad cyntaf pobl â'r system gofal iechyd. Fel arfer, y darparwr gofal sylfaenol yw'r cyswllt cyntaf, a'r prif gyswllt gofal parhaus, ar gyfer cleifion yn y system gofal iechyd. Hefyd, mae'n cydgysylltu mathau eraill o ofal arbenigol ar gyfer cleifion sydd â phroblemau iechyd lluosog. Fel arfer, mae cleifion yn derbyn gofal sylfaenol gan weithwyr proffesiynol fel meddyg teulu, deintydd, optometrydd, neu nyrs ardal. Yn GIG Cymru, y meddyg teulu yw prif ffynhonnell gofal iechyd sylfaenol.

Gan ddibynnu ar natur y cyflwr iechyd, gall cleifion gael eu hatgyfeirio i ofal eilaidd wedyn. Fel arfer, mae gofal eilaidd yn cyfeirio at y gofal sy'n cael ei roi i glaf mewn ysbyty, naill ai fel claf preswyl neu glaf allanol. Nid yw'r adroddiad hwn yn trafod triniaeth ysbyty neu fathau eraill o ofal eilaidd.

sgiliau iaith Gymraeg

Cyfrifiad 2011 yw'r brif ffynhonnell o wybodaeth am nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg. Gofynnodd y Cyfrifiad un cwestiwn syml:

17 A allwch ddeall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg?

➡ Ticiwch bob blwch sy'n berthnasol

- ☐ Deall Cymraeg llafar
- ☐ Siarad Cymraeg
- ☐ Darllen Cymraeg
- ☐ Ysgrifennu Cymraeg
- ☐ Dim un o'r uchod

Mae arolygon eraill wedi gofyn cwestiynau manylach am sgiliau iaith Gymraeg, ond un o fanteision data'r Cyfrifiad yw'r ffaith fod y data ar gael ar gyfer ardaloedd daearyddol bach.

Mae'r Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth ac Arolwg Cenedlaethol Cymru yn darparu gwybodaeth am nifer y bobl sy'n gallu siarad Cymraeg hefyd. Gofynnwyd i'r bobl a gymerodd ran yn yr Arolwg Cenedlaethol nodi pawb ar yr aelwyd a oedd yn gallu siarad Cymraeg.

Wedyn, roedd cyfle i bob siaradwr Cymraeg ar yr aelwyd gwblhau holiadur yr Arolwg Defnydd Iaith. Amcan yr arolwg hwn oedd casglu gwybodaeth gan oedolion a phobl ifanc, gan ofyn pa mor dda y gallent siarad Cymraeg, pa mor aml roeddent yn ei siarad, a ble, pryd, ac â phwy roeddent yn defnyddio'r Gymraeg.

Mae Arolwg Cenedlaethol 2014-15 yn cynnwys cwestiwn (am y tro cyntaf) ar gyfer ymatebwyr sy'n siarad Cymraeg am eu dewis iaith wrth ymwneud â staff ieuchyd neu staff gofal cymdeithasol, a chwestiwn yn holi a ddefnyddiwyd y Gymraeg mewn sefyllfa o'r fath yn ystod y 12 mis diwethaf.

Mae rhai ffynonellau gweinyddol yn darparu gwybodaeth am eu darpariaeth Gymraeg, fel nifer y staff sy'n gallu siarad Cymraeg neu nifer y galwadau ffôn i Galw Iechyd Cymru a wnaed drwy gyfrwng y Gymraeg.

CRYNODEB O'R ADRODDIAD

Mae llawer o ddata gweinyddol ar gael ar y gwasanaethau gofal iechyd sylfaenol sydd ar gael yng Nghymru (nifer y meddygon teulu, nifer y nyrsys ardal, ...).

Mae'r Cyfrifiad ac arolygon gwahanol yn darparu gwybodaeth fanwl am grwpiau demograffig sy'n debygol o fod angen gwasanaethau gofal iechyd sylfaenol (pobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor, pobl dros 75 oed, ...).

Mae arolygon amrywiol yn darparu gwybodaeth fanwl am allu pobl i siarad Cymraeg (siaradwyr Cymraeg, rhuglder, ...), a'u tuedd a'u hawydd i'w defnyddio (defnydd bob dydd, dewis iaith, ...). Am y tro cyntaf, roedd Arolwg Defnydd Iaith 2014-15 yn cynnwys cwestiwn am ddewis iaith ymatebwyr (Cymraeg neu Saesneg) wrth ymwneud â staff iechyd neu staff gofal cymdeithasol, a chwestiwn yn holi a oedd y Gymraeg wedi'i defnyddio yn ystod y 12 mis diwethaf mewn amrywiaeth o sefyllfaoedd. Mae llinell ffôn gymorth Galw Iechyd Cymru yn ateb galwadau yn y Gymraeg, y Saesneg a thros 120 o ieithoedd eraill drwy linell iaith, gan gofnodi pa iaith sy'n cael ei defnyddio.

Fodd bynnag, ychydig iawn o ddata uniongyrchol sydd ar gael ar ddarpariaeth gofal iechyd sylfaenol drwy gyfrwng y Gymraeg (dim ond nifer y meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg). Mae'r dosbarthiad galwedigaethol safonol yn dosbarthu galwedigaeth pobl i un o naw categori eang. Roedd sawl cwestiwn yng Nghyfrifiad 2011 yn ymwneud â chyflogaeth, a defnyddiwyd y dosbarthiad hwn i godio'r data. Hefyd, mae dosbarthiad diwydiannol safonol yn cael ei ddefnyddio i ddosbarthu sefydliadau busnes ar sail y math o waith y maent yn ei wneud. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys tablau amrywiol sy'n seiliedig ar Gyfrifiad 2011 ar gyfer pobl sy'n gweithio mewn galwedigaethau sy'n gysylltiedig ag iechyd yn y sector iechyd a gwaith cymdeithasol, ynghyd â'u gallu i siarad Cymraeg. Mae hyn yn dangos darpariaeth bosibl gwasanaethau iechyd drwy gyfrwng y Gymraeg.

Data ar gyfer byrddau iechyd yng Nghymru yw'r data a roddir, ond mae yna amrywiadau mawr mewn rhai byrddau iechyd. Fodd bynnag, mae'r gwahaniaethau hyn yn tueddu i fod yn llai amlwg wrth gyfrifo cyfartaleddau data awdurdodau lleol. Er enghraifft, mae ardal Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr yn cynnwys ardaloedd â lefelau uchel a lefelau isel o siaradwyr Cymraeg. Mae Proffiliau'r Bwrdd Iechyd yn cyflwyno data awdurdodau lleol sy'n dangos y amrywiadau hyn.

Gan nad oes llawer o ddata uniongyrchol ar gael ar ddarpariaeth bosibl gwasanaethau gofal iechyd sylfaenol drwy gyfrwng y Gymraeg, gellid dadlau y dylid casglu data ar allu Cymraeg gweithwyr iechyd sylfaenol a chymunedol eraill mewn ffordd debyg i'r dull o gasglu data ar nifer y meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg.

STRWYTHUR YR ADRODDIAD

Mae prif ran yr adroddiad yn cynnwys yr adrannau canlynol:

- ystadegau gofal sylfaenol (heb fod yn gysylltiedig â'r iaith Gymraeg);
- ystadegau'r iaith Gymraeg (heb fod yn gysylltiedig â gofal sylfaenol);
- dulliau anuniongyrchol o fesur y defnydd o'r Gymraeg a'r defnydd o wasanaethau iechyd;
- dulliau uniongyrchol o fesur y defnydd o'r Gymraeg a'r defnydd o wasanaethau iechyd;
- proffiliau byrddau iechyd (crynodeb o ystadegau ar gyfer pob bwrdd iechyd).

Yn y rhan fwyaf o'r adroddiad, cyflwynir ystadegau ar gyfer byrddau iechyd yng Nghymru.

Mae yna amrywiadau mawr mewn rhai byrddau iechyd sy'n tueddu i fod yn llai amlwg wrth gyfrifo cyfartaleddau data awdurdodau lleol. Mae Proffiliau'r Byrddau Iechyd yn cyflwyno data awdurdodau lleol sy'n dangos yr amrywiadau hyn.

Rhaid bod yn ofalus wrth ddehongli ystadegau sy'n cyfuno'r gallu i siarad Cymraeg a nodwedd sy'n gysylltiedig ag iechyd.

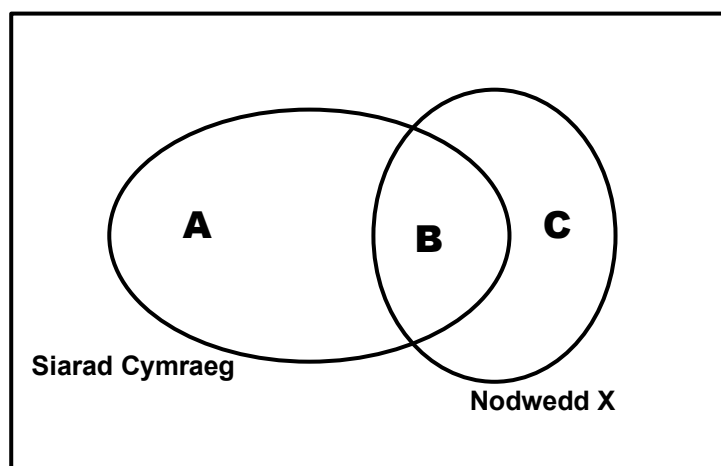
Er enghraifft,

<gyfran y bobl dros 75 oed sy'n siarad Cymraeg>

Yr un fath â

<chyfran y bobl sy'n siarad Cymraeg sydd dros 75 oed>.

Yn fwy cyffredinol:

Cyfran y bobl â nodwedd X sy'n siarad Cymraeg yw $\frac{B}{B+C}$

a chyfran y bobl sy'n siarad Cymraeg ac sydd â nodwedd X yw $\frac{B}{A+B}$

Gall y ddwy gyfran fod yn debyg, ond os felly bydd hynny'n gyd-ddigwyddiad (bydd yn digwydd pan fydd nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg debyg i nifer y bobl sydd â nodwedd X).

GOFAL SYLFAENOL

Mae'r adran hon yn cyflwyno ystadegau amrywiol o ffynonellau gweinyddol yn ymwneud â:

- Meddygon teulu a phractisau meddygon teulu;
- deintyddion;
- fferyllwyr;
- optegwyr;
- bydwragedd, ymwelwyr iechyd a nyrsys ardal.

Mae Tablau 1 i 6 yn dangos i ba raddau y mae gwasanaethau gofal sylfaenol ar gael ym mhob bwrdd iechyd lleol (heb gyfeirio at yr iaith Gymraeg).

Tabl 1
Practisau meddygon teulu a meddygon teulu, byrddau iechyd yng Nghymru, mis Medi 2014

bwrdd iechyd	nifer	
	practisau meddygon teulu	meddygon teulu (a)
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	114	446
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	17	98
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	55	253
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	76	346
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	46	170
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	88	382
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro Cymru	66	311
	462	2,006

ffynhonnell: Cyfrifiad Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol

a) ac eithrio Cofrestryddion mewn Practisau Cyffredinol, Ymarferwyr Cyffredinol Wrth Gefn, a Meddygon Locwm.

Tabl 2
Meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth, byrddau iechyd yng Nghymru, 2004 – 2014

	Meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth		
	2004	2009	2014
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	6.1	6.4	6.4
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	7.3	7.3	7.4
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	6.4	6.8	6.6
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	6.3	6.7	6.6
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	5.6	5.5	5.8
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	6.0	6.6	6.6
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro Cymru	6.2	6.8	6.5
	6.2	6.5	6.5

ffynhonnell: Cyfrifiad Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol

Tabl 3
nifer y deintyddion sy'n gwneud gwaith i'r GIG, byrddau iechyd yng Nghymru, 2014-2015

	nifer y deintyddion (a)	amcangyfrif o'r boblogaeth ganol blwyddyn	deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	328	694,038	4.7
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	102	132,675	7.7
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	199	383,989	5.2
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	377	523,001	7.2
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	348	295,953	11.8
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	408	580,401	7.0
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro Cymru (b)	479	481,979	9.9
	1,439	3,092,036	4.7

ffynhonnell: Gwasanaethau Deintyddol y GIG

(a) Perfformwyr â gwaith y GIG wedi'i gofnodi drwy ffurflenni FP17W.

(b) I nodi y gall deintyddion fod â chontractau â mwy nag un Bwrdd Iechyd. Felly, ni fydd cyfanswm Cymru ar gyfer Nifer y Deintyddion sy'n gwneud gwaith i'r GIG yn cyfateb i gyfanswm y Byrddau Iechyd unigol.

Tabl 4
fferyllfeydd cymunedol, byrddau iechyd yng Nghymru, 2014-2015

	nifer y fferyllfeydd	rhoi meddyginiaeth presgripsiwn o dan oruchwyliaeth
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	155	89
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	23	17
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	99	73
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	125	115
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	77	69
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	130	86
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	107	53
Cymru	716	502

ffynhonnell: Gwasanaethau Presgripsiwn, Partneriaeth Cydwasaethau GIG Cymru

Mae Gwasanaeth Ychwanegol Fframwaith Cytundebol Fferyllfeydd Cymunedol y GIG yn cynnwys rhoi meddyginiaeth presgripsiwn o dan oruchwyliaeth.

Mae'r gwasanaeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r fferyllfeydd oruchwyllo unigolyn yn cymryd meddyginiaeth presgripsiwn adeg ei gweinyddu yn y fferyllfa, gan sicrhau bod y dos wedi'i rhoi i'r claf. Bydd y fferyllfa yn darparu cymorth a chynghor i'r claf, gan gynnwys ei atgyfeirio i ofal sylfaenol neu ganolfan arbenigol lle bo hynny'n briodol.

Mae enghreifftiau o feddyginiaethau y gellid goruchwyllo eu defnydd yn cynnwys methadon a meddyginiaethau eraill sy'n cael eu defnyddio i reoli dibyniaeth ar gyffuriau opiad, a meddyginiaethau sy'n cael eu defnyddio i reoli cyflyrau iechyd meddwl neu dwbercwlosis.

Tabl 5
gwasanaethau offthalmig, byrddau iechyd yng Nghymru, 2014-2015

	nifer yr ymarferwyr offthalmig	nifer y profion llygaid
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol		
Betsi Cadwaladr	173	154,388
Bwrdd Iechyd Lleol		
Addysgu Powys	30	25,622
Bwrdd Iechyd Lleol		
Prifysgol Hywel Dda	75	98,449
Bwrdd Iechyd Lleol		
Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	116	130,504
Bwrdd Iechyd Lleol		
Prifysgol Cwm Taf	71	81,895
Bwrdd Iechyd Lleol		
Prifysgol Aneurin Bevan	157	147,511
Bwrdd Iechyd Lleol		
Prifysgol Caerdydd a'r Fro	174	111,875
Cymru (a)	776	750,244

ffynhonnell: Gwasanaethau Contractwyr, Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru

(a) Gall ymarferwyr fod ar fwy nag un rhestr Bwrdd Iechyd Lleol. Felly, ni fydd cyfanswm Cymru ar gyfer Nifer yr Ymarferwyr Offthalmig yn cyfateb i gyfanswm y Byrddau Iechyd unigol.

Tabl 6
niferoedd staff nyrsio, byrddau iechyd yng Nghymru, 2014

	bydwragedd	ymwelwyr iechyd	nyrs ardal
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol			
Betsi Cadwaladr	394	194	187
Bwrdd Iechyd Lleol			
Addysgu Powys	36	42	35
Bwrdd Iechyd Lleol			
Prifysgol Hywel Dda	175	116	62
Bwrdd Iechyd Lleol			
Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	351	207	77
Bwrdd Iechyd Lleol			
Prifysgol Cwm Taf	197	115	124
Bwrdd Iechyd Lleol			
Prifysgol Aneurin Bevan	220	170	106
Bwrdd Iechyd Lleol			
Prifysgol Caerdydd a'r Fro	266	189	87
Cymru	1,641 (a)	1,033	678

ffynhonnell: Gwasanaethau'r Gweithlu, Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru

(a) Yn cynnwys 2 o Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru.

YR IAITH GYMRAEG

Mae'r adran hon yn cyflwyno amrywiaeth o ystadegau o Gyfrifiad 2011 a'r Arolwg Defnydd Iaith yn ymwneud â:

- siaradwyr Cymraeg;
- y newid yn niferoedd y siaradwyr dros amser;
- rhuglder;
- pa mor aml y defnyddir y Gymraeg;
- dewis iaith a'r iaith a ddefnyddiwyd yn fwyaf diweddar.

Mae Tablau 7 i 18 yn rhoi syniad o lefel sgiliau Cymraeg a lefel defnydd yr iaith ar gyfer pob bwrdd iechyd lleol (heb gyfeirio at wasanaethau gofal sylfaenol).

Roedd Cyfrifiad 2011 yng Nghymru yn cynnwys cwestiwn am sgiliau Cymraeg. Dyma'r cwestiwn:

17 A allwch ddeall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg?

➔ Ticiwch bob blwch sy'n berthnasol

☐ Deall Cymraeg llafar

☐ Siarad Cymraeg

☐ Darllen Cymraeg

☐ Ysgrifennu Cymraeg

☐ Dim un o'r uchod

Mae Tablau 7 i 14 yn cynnwys rhywfaint o ddata'r cyfrifiad ar y gallu i siarad Cymraeg ar gyfer oeddrannau gwahanol:

- pob oedran,
- plant, 3-15 oed;
- oedran gweithio, 16-64 oed;
- pobl hŷn, 65 oed a throsodd.

Mae yna amrywiadau mawr mewn rhai byrddau iechyd sy'n tueddu i fod yn llai amlwg wrth gyfrifo cyfartaleddau data awdurdodau lleol. Er enghraifft, mae Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr yn cynnwys ardaloedd â lefelau uchel o siaradwyr Cymraeg (Ynys Môn a Gwynedd), lefelau cyffredin (Conwy a Sir Ddinbych), a lefelau isel (Sir y Fflint a Wrecsam).

Mae'r adroddiadau byr ar wahân, Proffiliau Byrddau Iechyd, yn cyflwyno data awdurdodau lleol sy'n dangos yr amrywiadau hyn (maent yn fersiynau estynedig o broffiliau'r byrddau iechyd ar dudalennau 35 i 55 ar ddiwedd yr adroddiad hwn).

Siaradwyr Cymraeg (pob oedran)

Tabl 7
nifer a chanran y siaradwyr Cymraeg (pob oedran), byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

2011	yn gallu siarad Cymraeg	ddim yn gallu siarad Cymraeg	cyfanswm	canran siaradwyr Cymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	204,406	459,402	663,808	30.8%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	23,990	105,093	129,083	18.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	135,798	234,083	369,881	36.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	60,133	440,845	500,978	12.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	32,807	249,371	282,178	11.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	54,958	500,664	555,622	9.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro Cymru	49,924	404,367	454,291	11.0%
	562,016	2,393,825	2,955,841	19.0%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 8
newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg (pob oedran),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2001 i 2011

	newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011		newid yng nghanran y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011	
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	i lawr	6,095	i lawr	2.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	i lawr	1,824	i lawr	7.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	i lawr	10,283	i lawr	7.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	i lawr	5,606	i lawr	8.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	i lawr	671	i lawr	2.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	i lawr	299	i lawr	0.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	i fyny	4,426	i fyny	9.7%
Cymru	i lawr	20,352	i lawr	3.5%

ffynhonnell: Cyfrifiadau 2001 a 2011

Siaradwyr Cymraeg, plant (3-15 oed)

Tabl 9
nifer a chanran y siaradwyr Cymraeg (3-15 oed),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

2011	yn gallu siarad Cymraeg	ddim yn gallu siarad Cymraeg	cyfanswm	canran siaradwyr Cymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	48,753	50,471	99,224	49.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	7,582	11,418	19,000	39.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	29,957	24,107	54,064	55.4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	19,511	54,775	74,286	26.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	12,892	31,328	44,220	29.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	31,146	58,069	89,215	34.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	18,909	49,763	68,672	27.5%
Cymru	168,750	279,931	448,681	37.6%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 10
newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg (3-15 oed),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2001 i 2011

	newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011		newid yng nghanran y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011	
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	i lawr	4,370	i lawr	8.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	i lawr	841	i lawr	10.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	i lawr	2,955	i lawr	9.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	i lawr	757	i lawr	3.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	i lawr	1,455	i lawr	10.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	i lawr	4,690	i lawr	13.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	i lawr	589	i lawr	3.0%
Cymru	i lawr	15,657	i lawr	8.5%

ffynhonnell: Cyfrifiadau 2001 a 2011

Siaradwyr Cymraeg, oedran gweithio (16-64 oed)

Tabl 11
nifer a chanran y siaradwyr Cymraeg (16-64 oed),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

2011	yn gallu siarad Cymraeg	ddim yn gallu siarad Cymraeg	cyfanswm	canran siaradwyr Cymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	118,053	308,206	426,259	27.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	11,940	67,897	79,837	15.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	75,787	159,456	235,243	32.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	29,726	303,249	332,975	8.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	17,572	170,517	188,089	9.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	21,672	343,529	365,201	5.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	27,584	289,428	317,012	8.7%
Cymru	302,334	1,642,282	1,944,616	15.5%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 12
newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg (16-64 oed),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2001 i 2011

	newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011		newid yng nghanran y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011	
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	i lawr	1,558	i lawr	1.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	i lawr	526	i lawr	4.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	i lawr	5,786	i lawr	7.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	i lawr	1,356	i lawr	4.4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	i fyny	2,367	i fyny	15.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	i fyny	4,763	i fyny	28.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	i fyny	4,913	i fyny	21.7%
Cymru	i fyny	2,817	i fyny	0.9%

ffynhonnell: Cyfrifiadau 2001 a 2011

Siaradwyr Cymraeg, pobl hŷn (65 oed a throsodd)

Tabl 13
nifer a chanran y siaradwyr Cymraeg (65 oed a throsodd),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

2011	yn gallu siarad Cymraeg	ddim yn gallu siarad Cymraeg	cyfanswm	canran siaradwyr Cymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	37,600	100,725	138,325	27.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	4,468	25,778	30,246	14.8%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	30,054	50,520	80,574	37.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	10,896	82,821	93,717	11.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	2,343	47,526	49,869	4.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	2,140	99,066	101,206	2.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	3,431	65,176	68,607	5.0%
Cymru	90,932	471,612	562,544	16.2%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 14
newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg (65 oed a throsodd),
byrddau iechyd yng Nghymru, 2001 i 2011

	newid yn nifer y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011		newid yng nghanran y siaradwyr Cymraeg 2001 i 2011	
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	i lawr	167	i lawr	0.4%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	i lawr	457	i lawr	9.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	i lawr	1,542	i lawr	4.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	i lawr	3,493	i lawr	24.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	i lawr	1,583	i lawr	40.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	i lawr	372	i lawr	14.8%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	i fyny	102	i fyny	3.1%
Cymru	i lawr	7,512	i lawr	7.6%

ffynhonnell: Cyfrifiadau 2001 a 2011

Gofynnwyd i bawb a gymerodd ran yn yr Arolwg Cenedlaethol nodi pawb ar yr aelwyd a allai siarad Cymraeg.

Wedyn, cafodd pob siaradwyr Cymraeg ar yr aelwyd gopi o holiadur yr Arolwg Defnydd Iaith i'w gwblhau ei hun. Nod yr arolwg hwn oedd cael gwybodaeth gan oedolion a phobl ifanc sy'n siarad Cymraeg.

Gofynnodd yr arolwg

- pa mor dda oedden nhw'n gallu siarad Cymraeg;
- pa mor aml oedden nhw'n defnyddio'r Gymraeg;
- ble a phryd oedden nhw'n defnyddio'r Gymraeg;
- gyda phwy oedden nhw'n defnyddio'r Gymraeg.

Mae Tablau 15 i 18 yn cynnwys rhai o ganlyniadau'r arolwg.

Tabl 15
gallu ieithyddol siaradwyr Cymraeg, byrddau iechyd yng Nghymru, 2013-15

	yn gallu siarad Cymraeg yn rhugl	yn gallu siarad cryn dipyn o Gymraeg	yn gallu siarad ychydig o Gymraeg	yn gallu siarad ychydig eiriau o Gymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	56%	19%	20%	6%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	42%	24%	21%	12%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	61%	20%	15%	4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	33%	29%	29%	9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	41%	24%	25%	10%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	20%	23%	36%	21%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	37%	21%	28%	13%

ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2013-15

Tabl 16
pa mor aml mae siaradwyr Cymraeg yn siarad Cymraeg, byrddau iechyd yng Nghymru, 2013-15

	yn siarad Cymraeg bob dydd	yn siarad Cymraeg bob wythnos	yn siarad Cymraeg yn llai aml	byth yn siarad Cymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	63%	15%	18%	4%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	46%	22%	28%	4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	68%	16%	14%	2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	32%	25%	34%	9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	41%	23%	31%	5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	31%	29%	28%	11%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	47%	20%	25%	9%

ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2013-15

Tabl 17
yr iaith y mae siaradwyr Cymraeg yn teimlo'n fwyaf cartrefol yn ei defnyddio, byrddau iechyd yng Nghymru, 2013-15

	Cymraeg	Saesneg	yr un mor gartrefol yn y ddwy iaith	yn fwyaf cartrefol yn y Gymraeg neu'r un mor gartrefol yn y ddwy iaith
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	33%	44%	23%	56%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	14%	53%	33%	47%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	26%	41%	33%	59%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	5%	63%	31%	36%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	2%	73%	26%	28%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	2%	80%	16%	18%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	11%	67%	21%	33%

ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2013-15

Tabl 18
iaith y sgwrs fwyaf diweddar (y tu allan i'r teulu), byrddau iechyd yng Nghymru, 2013-15

	Cymraeg	Saesneg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	45%	55%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	21%	79%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	41%	58%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	15%	84%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	11%	89%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	6%	94%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	15%	84%

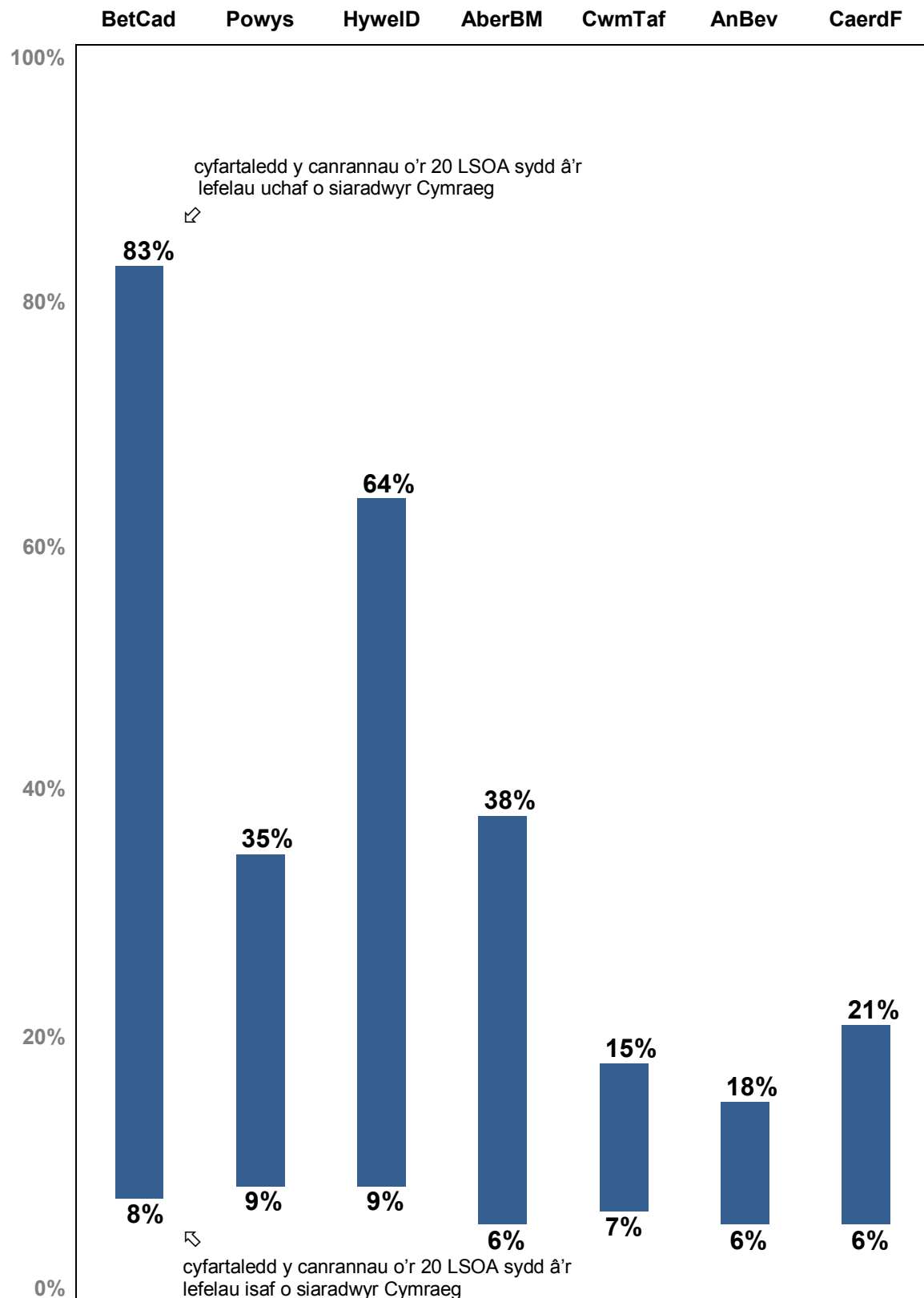
ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2013-15

Mae yna 1,909 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) yng Nghymru, ac mae gan bob un boblogaeth gyfartalog o tua 1500. Mae'r siart ar y dudalen nesaf (tudalen 19) yn dangos ystod y siaradwyr Cymraeg yn yr LSOAs ym mhob bwrdd iechyd lleol. Nid yw hyd y barrau yn y siart yn gymesur â nifer yr LSOAs ym mhob bwrdd iechyd. Pen uchaf pob bar yw cyfartaledd yr 20 LSOA â'r ganran uchaf o siaradwyr Cymraeg ar gyfer pob bwrdd iechyd: gwaelod pob bar yw cyfartaledd yr 20 LSOA â'r ganran isaf o siaradwyr Cymraeg ar gyfer pob bwrdd iechyd. Defnyddiwyd cyfartaleddau setiau o 20 LSOA fel na fyddai'r canlyniadau'n cael eu hystumio gan un neu ddwy LSOA sydd â lefelau annodweddiadol uchel neu isel o siaradwyr Cymraeg.

Mae'r siart ar y dudalen nesaf (tudalen 19) yn dangos mai ychydig iawn o wahaniaeth sydd rhwng y lefelau isaf o siaradwyr Cymraeg ym mhob bwrdd iechyd: mae gan bob bwrdd iechyd LSOAs lle mae llai na 6 i 9 y cant o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg. Ond mae yna wahaniaethau mawr rhwng y lefelau uchaf o siaradwyr Cymraeg, o gyfartaledd o 83 y cant ym Mwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr i 18 y cant ym Mwrdd Iechyd Lleol Aneurin Bevan.

Mae hyd y barrau yn y siart yn dangos ystod y siaradwyr Cymraeg yn yr LSOAs ym mhob bwrdd iechyd lleol: nid ydynt yn gymesur â nifer yr LSOAs.

amrywiaeth yng nghyfran y siaradwyr Cymraeg mewn LSOAs o fewn Byrddau Iechyd Lleol

Mae tablau 19 ac 20 yn dangos lefelau siaradwyr Cymraeg ar gyfer y byrddau iechyd, a'r lefel uchaf a'r lefel isaf ar gyfer yr awdurdodau lleol a wasanaethir gan y byrddau iechyd.

tabl 19

Betsi Cadwaladr	Powys	Hywel Dda	Abertawe Bro Morgannwg	Cwm Taf	Aneurin Bevan	Caerdydd a'r Fro
99 LSOA	3 LSOA	75 LSOA	4 LSOA	0 LSOA	0 LSOA	0 LSOA
sydd â thros hanner y boblogaeth sy'n siaradwyr Cymraeg, sef						
23%	4%	33%	1%	0%	0%	0%
o'r 423 LSOA	o'r 79 LSOA	o'r 229 LSOA	o'r 327 LSOA	o'r 190 LSOA	o'r 368 LSOA	o'r 293 LSOA
A						
204 LSOA	18 LSOA	173 LSOA	27 LSOA	6 LSOA	0 LSOA	10 LSOA
sydd â phoblogaeth o dros 1 o bob 5 o siaradwyr Cymraeg, sef						
48%	23%	76%	8%	3%	0%	3%
o'r holl LSOAs yn y bwrdd iechyd						

tabl 20

cyfartaledd canrannau'r 10 LSOA sydd â'r...			
... lefelau uchaf ...		... lefelau isaf ...	
... o siaradwyr Cymraeg			
<i>Betsi Cadwaladr</i>	Ynys Môn	74%	39%
	Gwynedd	86%	35%
	Conwy	58%	13%
	Sir Ddinbych	48%	12%
	Sir y Fflint	24%	7%
	Wrecsam	24%	8%
	<i>Powys</i>	Powys	45%
<i>Hywel Dda</i>	Ceredigion	60%	32%
	Sir Benfro	50%	8%
	Sir Gaerfyrddin	66%	20%
<i>Abertawe Bro Morgannwg</i>	Abertawe	27%	5%
	Castell-nedd Port Talbot	45%	7%
	Pen-y-bont ar Ogwr	14%	7%
	<i>Cwm Taf</i>	Rhondda Cynon Taf	20%
	Merthyr Tudful	11%	6%
<i>Aneurin Bevan</i>	Caerffili	15%	8%
	Blaenau Gwent	9%	6%
	Torfaen	12%	8%
	Sir Fynwy	10%	11%
	Casnewydd	12%	7%
<i>Caerdydd a'r Fro</i>	Bro Morgannwg	14%	8%
	Caerdydd	23%	6%

DULLIAU ANUNIONGYRCHOL O FESUR SIARADWYR CYMRAEG A GWASANAETHAU IECHYD

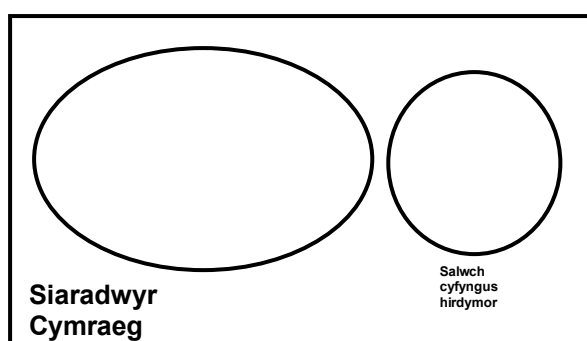
Mae'r adran hon yn cyflwyno amrywiaeth o ddata o Gyfrifiad 2011 yn ymwneud â siaradwyr Cymraeg a grwpiau demograffig o bobl sy'n debygol o ddefnyddio gwasanaethau iechyd. Y grwpiau yw:

- pobl â salwch cyfyngus hirdymor;
- pobl ag iechyd gwael neu wael iawn;
- pobl 75 oed a throsodd;

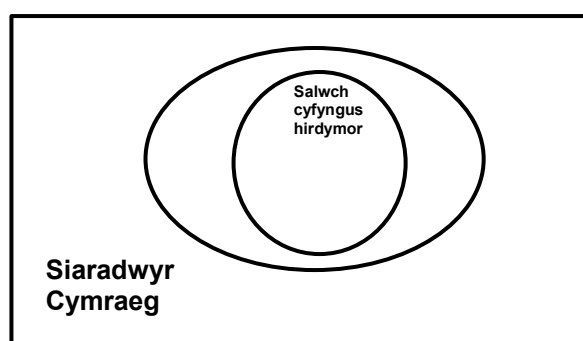
ynghyd â data o'r Arolwg Defnydd Iaith ar y defnydd o'r Gymraeg wrth ymwneud â chyrrff cyhoeddus (gwasanaethau iechyd o bosibl, ond nid o reidrwydd).

Mae Tabl 21 yn dangos canrannau siaradwyr Cymraeg a phobl â salwch cyfyngus hirdymor. Mae'r canrannau yn annibynnol ar ei gilydd. Hynny yw, mae'r canrannau yn nodi siaradwyr Cymraeg (heb ystyried eu hiechyd) a phobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor (heb ystyried gallu yn y Gymraeg).

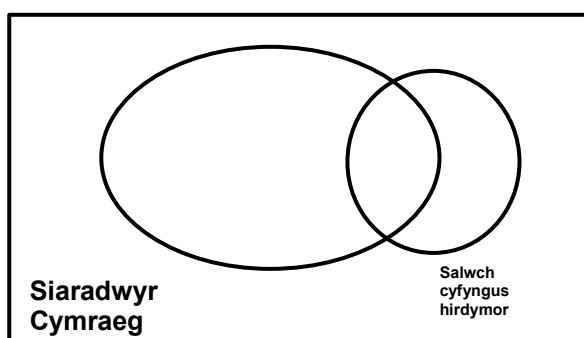
Mae'n bosibl bod y ddau grŵp yn gyfan gwbl ar wahân ac nad oes unrhyw berson â salwch cyfyngus hirdymor yn siarad Cymraeg.

Mae'n bosibl bod yna berthynas weithredol rhwng y ddau grŵp a bod pob person sydd â salwch cyfyngus hirdymor yn siarad Cymraeg.

Ond byddai'r ddau eithaf yn annhebygol iawn ac nid oes unrhyw dystiolaeth nad yw'r ddau grŵp wedi'u dosbarthu'n fwy cyfartal.

Mae'r mapiau o dan dabl 21 yn dangos pa mor wahanol neu debyg yw lleoliad crynodiadau'r siaradwyr Cymraeg a'r bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor. Mae'r un egwyddorion yn berthnasol i dablau 22 a 23. Mae tablau 22 i 25 yn cynnwys data ar gyfer grwpiau o bobl sy'n fwy tebygol o ddefnyddio gwasanaethau iechyd ac sy'n siarad Cymraeg.

Gofynnodd Cyfrifiad 2011 gwestiwn am salwch cyfyngus hirdymor:

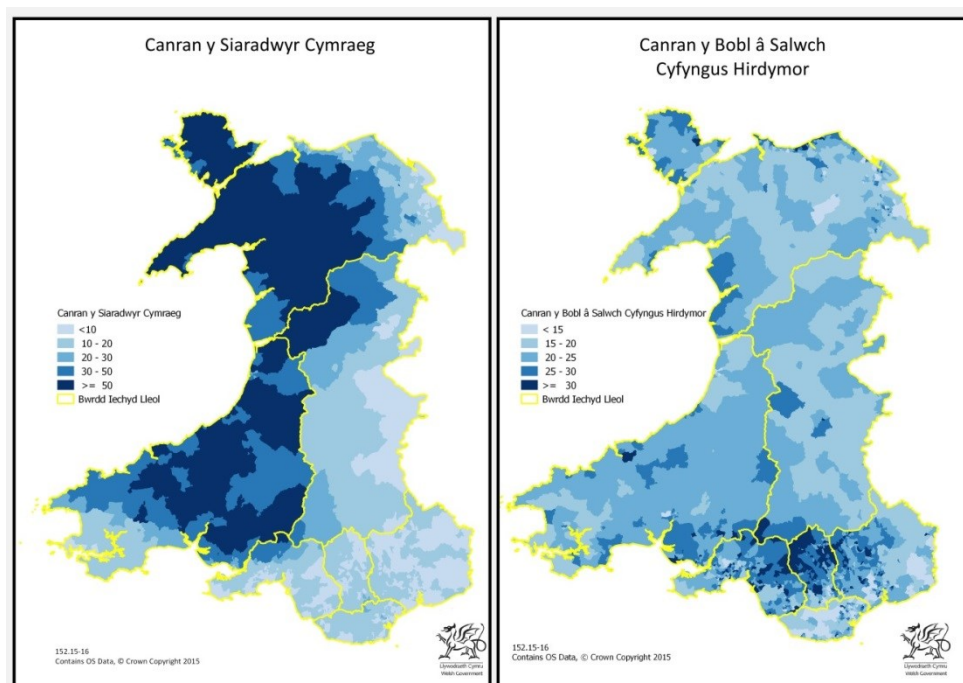
- 23** A oes gennych broblem iechyd neu anabledd sydd wedi para neu sy'n debygol o bara am o leiaf 12 mis, ac sy'n cyfyngu ar eich gallu i wneud gweithgareddau arferol?
- ☒ Cynhwyswch problemau sy'n gysylltiedig â henaint
 - ☐ Oes, yn cyfyngu'n fawr
 - ☐ Oes, yn cyfyngu ychydig
 - ☐ Nac oes

Tabl 21

Canran y siaradwyr Cymraeg a chanran y bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor, byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

	canran y siaradwyr Cymraeg	canran y bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	30.8%	21.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	18.6%	21.4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	36.7%	23.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	12.0%	24.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	11.6%	26.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	9.9%	23.4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	11.0%	18.6%
Cymru	19.0%	22.7%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Gofynnodd Cyfrifiad 2011 gwestiwn am iechyd cyffredinol:

13 Sut mae eich iechyd yn gyffredinol?

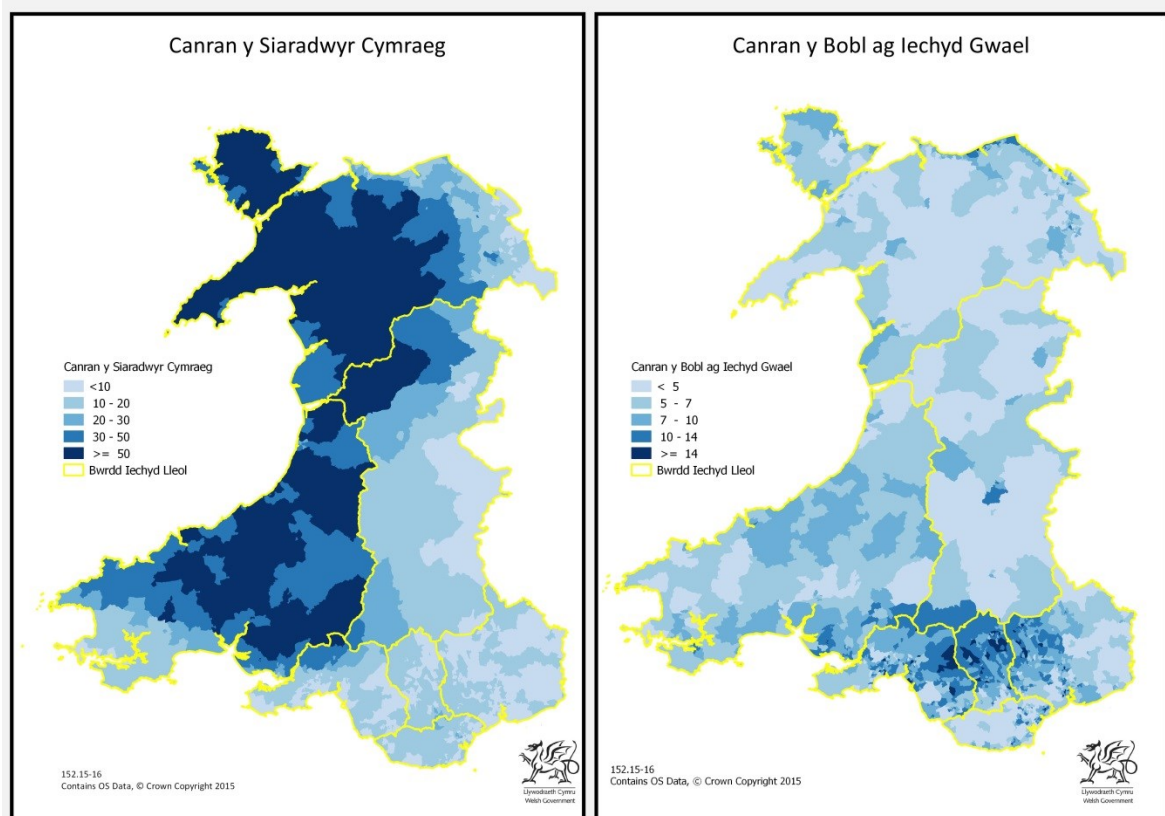
Da iawn Da Gweddol Gwael Gwael iawn

☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Tabl 22
canran y siaradwyr Cymraeg a chanran y bobl sydd ag iechyd gwael neu wael iawn, byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

	canran y siaradwyr Cymraeg	canran y bobl ag iechyd gwael
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	30.8%	6.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	18.6%	6.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	36.7%	7.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	12.0%	8.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	11.6%	9.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	9.9%	8.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	11.0%	6.4%
Cymru	19.0%	7.6%

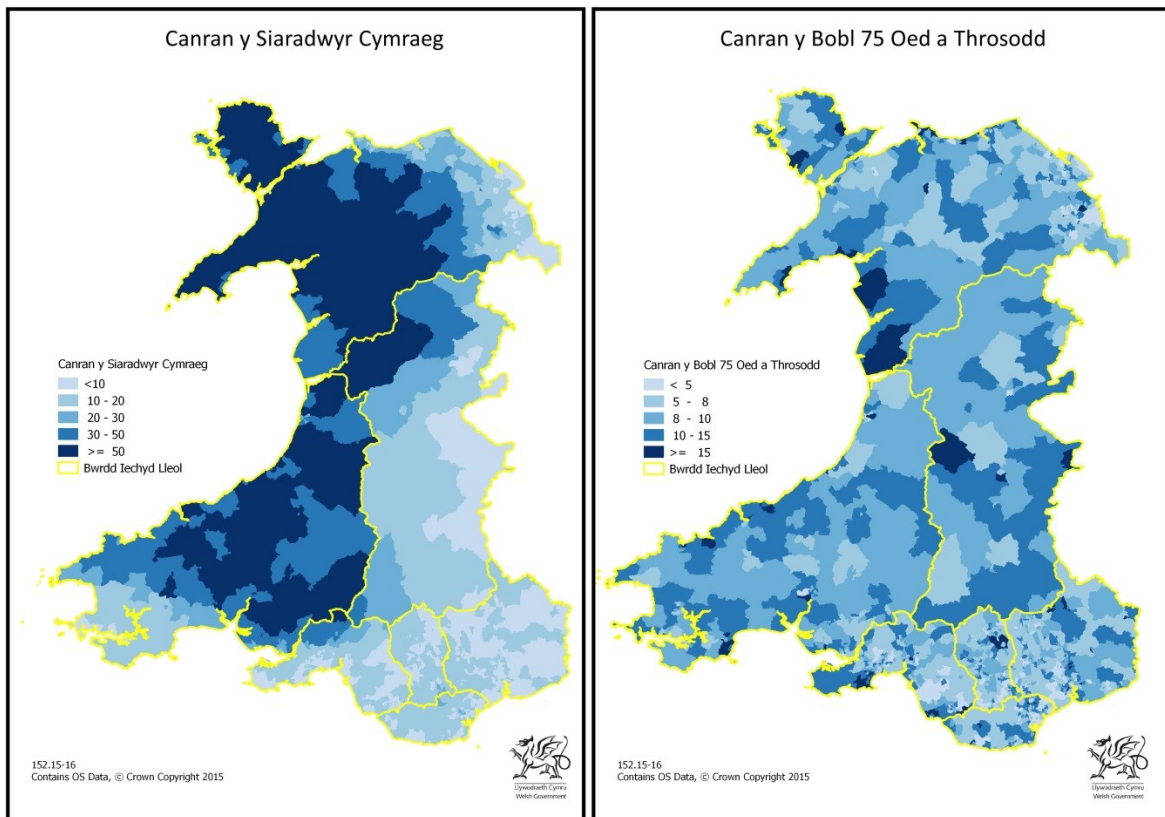
ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 23
canran y siaradwyr Cymraeg a chanran y bobl 75 oed a throsodd, byrddau iechyd yng
Nghymru, 2011

	canran y siaradwyr Cymraeg	canran y bobl 75 oed a throsodd
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	30.8%	9.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	18.6%	10.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	36.7%	9.8%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	12.0%	8.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	11.6%	7.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	9.9%	8.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	11.0%	7.1%
Cymru	19.0%	8.6%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 24

canran y bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor sy'n gallu siarad Cymraeg, byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

	gweithgareddau dyddiol ddim yn gyfyngedig	gweithgareddau dyddiol wedi'u cyfyngu ychydig	gweithgareddau dyddiol wedi'u cyfyngu llawer
... ac yn gallu siarad Cymraeg			
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	32.4%	26.2%	24.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	19.5%	15.2%	15.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	37.8%	33.4%	32.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	12.9%	10.1%	8.8%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	14.0%	6.0%	4.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	12.0%	4.3%	2.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	12.4%	6.1%	3.9%
Cymru	20.5%	15.2%	13.0%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 25

canran y bobl â lefelau iechyd cyffredinol gwahanol sy'n gallu siarad Cymraeg, byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

	iechyd da neu dda iawn	iechyd cymharol dda	iechyd gwael neu wael iawn
... ac yn gallu siarad Cymraeg			
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	32.7%	24.9%	21.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	19.9%	14.2%	13.6%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	38.1%	33.9%	28.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	13.1%	9.3%	7.7%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	14.1%	5.2%	4.0%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	12.2%	3.2%	2.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	12.6%	4.8%	3.6%
Cymru	20.8%	14.0%	10.8%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 26
canran y plant 3 i 15 oed sy'n gallu siarad Cymraeg, byrddau iechyd yng Nghymru, 2011

	cyfanswm 3 i 15 oed	y nifer 3 i 15 oed ... ac yn gallu siarad Cymraeg	canran 3 i 15 oed
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	99,224	48,753	49.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	19,000	7,582	39.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	54,064	29,957	55.4%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	74,286	19,511	26.3%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	44,220	12,892	29.2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	89,215	31,146	34.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	68,672	18,909	27.5%
Cymru	448,681	168,750	37.6%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Tabl 27
canran y bobl 75 oed a throsodd sy'n gallu siarad Cymraeg, byrddau iechyd yng
Nghymru, 2011

	o dan 75 oed	75 oed a throsodd
	... ac yn gallu siarad Cymraeg	
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	31.1%	27.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	18.8%	16.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	36.3%	40.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	11.9%	12.9%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	12.2%	5.5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	10.6%	2.1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	11.5%	4.7%
Cymru	19.2%	17.5%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Gofynnodd yr Arolwg Defnydd Iaith i ymatebwyr ym mha sefyllfaoedd eu bod yn defnyddio'r iaith.

Tabl 28
siaradwyr Cymraeg yn defnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â chyrff cyhoeddus, ardaloedd byrddau iechyd yng Nghymru, 2013-15

	yn defnyddio'r Gymraeg bob amser	yn defnyddio'r Gymraeg fel arfer	yn defnyddio'r Gymraeg weithiau	byth yn defnyddio'r Gymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	23%	19%	20%	39%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	7%	13%	23%	58%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	12%	19%	28%	40%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	5%	8%	21%	66%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	4%	5%	24%	67%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	3%	4%	17%	76%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	9%	11%	22%	58%

ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2013-15

DULLIAU UNIONGYRCHOL O FESUR SIARADWYR CYMRAEG A GWASANAETHAU IECHYD

Mae'r adran hon yn cyflwyno ystadegau amrywiol yn ymwneud â:

- dewis iaith wrth ymwneud â staff iechyd a gofal cymdeithasol;
- gallu meddygon teulu i siarad Cymraeg;
- galwadau ffôn i Galw Iechyd Cymru;
- addysg yn ymwneud â meddygaeth trwy gyfrwng y Gymraeg;
- data Cyfrifiad 2011 yn ymwneud â'r grwpiau galwedigaethol sy'n gysylltiedig ag iechyd a'r diwydiant 'iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol', ynghyd â siaradwyr Cymraeg.

Gofynnwyd i bawb a gymerodd ran yn yr Arolwg Cenedlaethol nodi pawb ar yr aelwyd sy'n gallu siarad Cymraeg. Wedyn, cafodd pob siaradwyr Cymraeg ar yr aelwyd gopi o holiadur yr Arolwg Defnydd Iaith i'w gwblhau ei hun. Nod yr arolwg hwn oedd derbyn gwybodaeth gan oedolion a phobl ifanc sy'n siarad Cymraeg.

Am y tro cyntaf, roedd [Arolwg Cenedlaethol](#) 2014-15 yn cynnwys cwestiwn am ddewis iaith (Cymraeg neu Saesneg) wrth ymwneud â staff iechyd neu ofal cymdeithasol, a chwestiwn yn holi a oedd y Gymraeg wedi'i defnyddio yn ystod y 12 mis diwethaf mewn sefyllfaoedd amrywiol.

Tabl 29
dewis iaith wrth gyfathrebu â staff iechyd a gofal cymdeithasol,
canran siaradwyr Cymraeg, Cymru, 2014-15

	Cymraeg	Saesneg	y naill neu'r llall	% y siaradwyr Cymraeg oedd yn dewis defnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	% y bobl oedd yn dewis defnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	25%	57%	18%	43%	15%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	8%	80%	12%	20%	5%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	20%	49%	30%	50%	16%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	6%	81%	13%	19%	2%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	4%	84%	12%	16%	1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	6%	86%	8%	14%	1%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	16%	63%	21%	37%	1%

ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2014-15

Tabl 30

wedi cyfathrebu drwy gyfrwng y Gymraeg â staff iechyd a gofal cymdeithasol yn ystod y 12 mis diwethaf, canran y siaradwyr Cymraeg, Cymru, 2014-15

	do	naddo
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	45%	55%
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	24%	76%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	44%	56%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	14%	86%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	12%	88%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	10%	90%
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	12%	88%

ffynhonnell: Arolwg Defnydd Iaith, 2014-15

Tabl 31

Gallu meddygon teulu i siarad Cymraeg, byrddau iechyd yng Nghymru, Medi 2014

	nifer y meddygon teulu sy'n gallu siarad Cymraeg	meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr	123	1.8	6.0
Bwrdd Iechyd Lleol Addysgu Powys	17	1.3	7.1
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda	81	2.1	6.0
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg	57	1.1	9.5
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf	25	0.8	7.6
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan	28	0.5	5.1
Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro	42	0.9	8.4
Cymru	373	1.2	6.6

ffynhonnell: Cyfrifiad y Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol

Meddygon ar y Rhestr Perfformwyr Meddygol a nododd eu bod yn gallu siarad Cymraeg, gan gynnwys pob lefel o ruglder, o sylfaenol i rugl. Nid yw'r data hwn yn cynrychioli nifer y meddygon teulu sy'n ymgynghori drwy gyfrwng y Gymraeg ar hyn o bryd.

Mae llinell ffôn gymorth Galw Iechyd Cymru yn ateb galwadau yn y Gymraeg, y Saesneg a thros 120 o ieithoedd eraill drwy linell iaith. Yn ogystal â'r brif linell gymorth 0845, maent yn ymdrin â galwadau brysbennu sy'n cael eu trosglwyddo o adrannau damweiniau ac achosion brys ac Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwylans Cymru, ac yn darparu llinell ffôn gwybodaeth ddeintyddol. Ers 1 Ebrill 2011, nid yw Galw Iechyd Cymru yn gyfrifol am y gwasanaeth y tu allan i oriau yng Ngwynedd ac Ynys Môn (tua 6,000 o alwadau ffôn bob chwarter); bydd hyn yn cael effaith sylweddol ar gyfanswm y galwadau tu allan i oriau i feddygon teulu yn ogystal â galwadau sy'n gofyn am wasanaeth Cymraeg. Nid yw Galw Iechyd Cymru yn gyfrifol am unrhyw wasanaethau meddygon teulu y tu allan i oriau yng Nghymru ers 3 Gorffennaf 2011. Ar ôl cyflwyno'r system telefoni newydd yn ystod y chwarter o Ionawr i Fawrth 2013, mae'n ymddangos nad yw pob galwad lle gofynnwyd am y Gymraeg yn cael ei nodi fel galwad o'r fath.

Mae Tabl 32 yn dangos nifer y galwadau a wnaed fesul chwarter yn 2014 a 2015.

Tabl 32
galwadau ffôn i Galw Iechyd Cymru, 2014-15

	nifer y galwadau i rif 0845 Galw Iechyd Cymru	cyfanswm y galwadau Cymraeg i Galw Iechyd Cymru	cyfran y galwadau drwy gyfrwng y Gymraeg
2014			
(Ionawr – Mawrth)	70,600	430	0.6%
(Ebrill – Mehefin)	72,900	380	0.5%
(Gorffennaf – Medi)	66,200	350	0.5%
(Hydref – Rhagfyr)	72,600	440	0.6%
2015			
(Ionawr – Mawrth)	71,200	460	0.6%
(Ebrill – Mehefin)	72,800	550	0.7%
(Gorffennaf – Medi)	72,300	430	0.6%

ffynhonnell: Galw Iechyd Cymru

Nid oes unrhyw ddata yn cael ei gasglu ar gyfer yr iaith a ddefnyddir ar gyfer galwadau brys 999.

Cyhoeddwyd y bwletin ystadegol, *Y Gymraeg mewn Sefydliadau Addysg Uwch, 2013/14* ym mis Medi 2015. Mae'r bwletin yn darparu gwybodaeth am fyfyrwyr sy'n astudio trwy gyfrwng y Gymraeg mewn Sefydliadau Addysg Uwch (SAU) yng Nghymru, ac am staff addysg uwch sy'n addysgu trwy gyfrwng y Gymraeg mewn SAU yng Nghymru ym mlwyddyn academiaidd 2013/14. Mae'r data sydd wedi'i gynnwys yn dod o Gofnod Myfyrwyr yr Asiantaeth Ystadegau Addysg Uwch (HESA) ac o gofnod staff HESA. Mae niferoedd myfyrwyr yn seiliedig yn bennaf ar boblogaeth cofrestru safonol HESA, sy'n cynnwys ymrestriadau myfyrwyr gydol y flwyddyn. Nid yw myfyrwyr sydd wedi ymrestru yn y Brifysgol Agored yn cael eu cynnwys.

Mae Tabl A4 yn dangos gwybodaeth fesul pwnc. Mae'n dabl cymharol fawr, felly dim ond y pynciau sy'n ymwneud ag iechyd sy'n cael eu dangos yn y diagram canlynol:

Table A.4: Students with some teaching through Welsh by module subject and mode, 2013/14				
Full-time equivalent numbers	With some teaching through Welsh			All students
	Full-time	Part-time	All	
Medicine & dentistry	5	*	5	3,375
Subjects allied to medicine	115	*	120	9,720
Biological sciences	65	*	70	12,255
Veterinary science, agriculture & related subjects	10	*	10	1,200
Physical sciences	35	*	35	5,420
Mathematics & computer sciences	25	*	25	6,810
All	1,855	260	2,115	107,510
as a percentage of total teaching by subject				
Medicine & dentistry	0.2	-	0.2	
Subjects allied to medicine	1.5	0.1	1.2	
Biological sciences	0.6	0.1	0.6	
Veterinary science, agriculture & related subjects	0.9	-	0.8	
Physical sciences	0.7	-	0.6	
All	2.0	1.8	2.0	

Source: HESA and the University of South Wales

Mae'r tabl yn dangos bod 5 myfyriwr yn astudio meddygaeth neu ddeintyddiaeth trwy gyfrwng y Gymraeg yn 2013/14, a bod 115 yn astudio pynciau sy'n gysylltiedig â meddygaeth (sydd yn cynnwys pynciau fel nyrsio, fferylliaeth a maetheg); sef 0.2 y cant ac 1.5 y cant o'r holl fyfyrwyr a oedd yn astudio'r pynciau hynny.

Yn 2011/12 a 2012/13, roedd llai na 5 myfyriwr meddygaeth a deintyddiaeth yn astudio trwy gyfrwng y Gymraeg.

Roedd 180 o fyfyrwyr yn astudio pynciau sy'n gysylltiedig â meddygaeth trwy gyfrwng y Gymraeg yn 2011/12, a 170 yn 2012/13.

Tabl 33
cofrestrïadau ar gyrsiau meddygol (meddygaeth, deintyddiaeth a phynciau sydd yn gysylltiedig â meddygaeth) yn ôl gallu ieithyddol, 2014/15, cyfwerth â pherson llawn

	ddim yn byw yng Nghymru	yn rhugl yn y Gymraeg	ddim yn rhugl yn y Gymraeg	ddim yn siarad Cymraeg	anhysbys	CYFANSWM
Prifysgol Glyndŵr	120	75	135	365	10	705
Metropolitan Caerdydd	10	70	70	790	-	940
Prifysgol De Cymru	25	170	290	2,885	50	3,415
Y Drindod Dewi Sant	-	5	41	145	35	230
Prifysgol Bangor	-	240	160	580	-	975
Prifysgol Caerdydd	4,465	395	310	2,100	5	7,275
Prifysgol Abertawe	545	380	215	1,500	100	2,740
CYFANSWM	5,170	1,330	1,210	8,360	200	16,270

ffynhonnell: HESA

Gall myfyrwyr gymryd fwy nag un cwrs ac mae 'cyfwerth â pherson llawn' yn cymryd y cyfran o amser a dreulir ar bob cwrs i ystyriaeth.

Cyhoeddwyd y dosbarthiad galwedigaethol safonol (SOC) gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol yn wreiddiol ym 1990 (gan ddisodli dosbarthiadau galwedigaethol cynharach). Y fersiwn cyfredol yw SOC2000. Mae'r dosbarthiad yn cynnwys dwy brif elfen: y math o waith sy'n cael ei wneud (swydd), a pherfformiad cymwys y tasgau a'r dyletswyddau (sgil). Prif grwpiau SOC2000 yw:

- rheolwyr ac uwch swyddogion;
- galwedigaethau proffesiynol;
- galwedigaethau proffesiynol a thechnegol cysylltiol;
- galwedigaethau gweinyddol ac ysgrifenyddol;
- galwedigaethau crefftau medrus;
- galwedigaethau gwasanaethau personol;
- galwedigaethau gwerthu a gwasanaethau cwsmeriaid;
- gweithredwyr prosesau, offer neu beiriannau;
- galwedigaethau elfennol.

Neilltuir rhif 1-4 digid ar gyfer y grwpiau a'r is-grwpiau galwedigaethol gwahanol. Fel arfer, bydd gan swydd benodol god 4 digid. Roedd cwestiynau 26 i 40 yng Nghyfrifiad 2011 yn ymwneud â chyflogaeth, a defnyddiwyd SOC2000 i godio'r data.

Hefyd, mae Dosbarthiad Diwydiannol Safonol ar gael sy'n cael ei ddefnyddio i ddosbarthu sefydliadau busnes yn ôl y math o waith y maent yn ei wneud.

Mae cyfres o dablau ym mhroffiliau pob bwrdd iechyd yn cynnwys data Cyfrifiad 2011 ar gyfer y grwpiau galwedigaethol sy'n gysylltiedig ag iechyd ac ar gyfer y

diwydiant 'iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol' (felly byddai fferylllydd sy'n gweithio mewn ysbyty yn cael ei gyfrif, ond nid fferylllydd sy'n gweithio mewn siop manwerthu), ynghyd â'r gallu i siarad Cymraeg.

Y bwrdd iechyd lle cofnodir galwedigaeth pob unigolyn yw'r bwrdd iechyd sy'n cynnwys yr awdurdod lleol lle mae'r unigolyn yn byw. O ystyried maint y byrddau iechyd, y bwrdd iechyd lle mae'n gweithio yw hwn fwy na thebyg, ond mae'n bosibl eu bod yn wahanol.

Mae'r data ar gyfer Cymru ac ar gyfer galwedigaethau'r gwasanaeth iechyd yn Nhabl 34.

Tabl 34

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn proffesiynau iechyd amrywiol, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Cymru, 2011

	galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		3,895	693	17.8%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol		3,374	505	15.0%
ymarferwyr meddygol		9,220	1,234	13.4%
seicolegwyr		590	97	16.4%
fferyllwyr		683	163	23.9%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig		34	3	8.8%
ymarferwyr deintyddol		1,681	241	14.3%
radiograffwyr meddygol		1,330	223	16.8%
podiatryddion		574	92	16.0%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		925	143	15.5%
ffisiotherapyddion		1,757	312	17.8%
therapyddion galwedigaethol		1,325	212	16.0%
therapyddion lleferydd ac iaith		483	139	28.8%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall		601	72	12.0%
nyrsys		30,305	5,057	16.7%
bydwragedd		1,686	318	18.9%
parafeddygon		1,031	234	22.7%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi		3	0	-
technegwyr fferyllol		524	78	14.9%
technegwyr meddygol a deintyddol		848	110	13.0%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall		850	134	15.8%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig		9,237	1,318	14.3%
nyrsys ategol a chynorthwyol		12,718	1,829	14.4%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)		1,103	222	20.1%
nyrsys deintyddol		2,410	421	17.5%

source: 2011 Census

Mae'r daenlen data cyflawn wedi'i chyhoeddi ar wefan y Swyddfa Ystadegau Gwladol. Dyma'r ddolen:
[galwedigaeth yn ôl sgiliau iaith Gymraeg yn ôl diwydiant \(awdurdodau lleol yng Nghymru\)](#)

Dalen Excel 3.07 Mb yw hi.

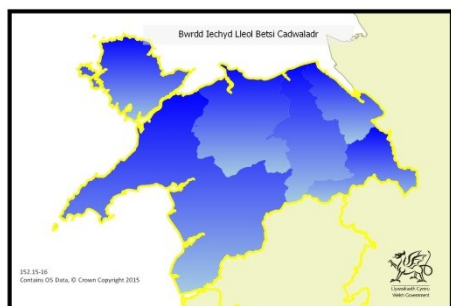
(mae'r ddolen ar gael yn:

<http://www.ons.gov.uk/ons/about-ons/business-transparency/freedom-of-information/what-can-i-request/published-ad-hoc-data/index.html>

under <Published ad-hoc data and analysis: Labour Market>, Awst 2015, cyfeirnod 004496)

PROFFILIAU BYRDDAU IECHYD

Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr

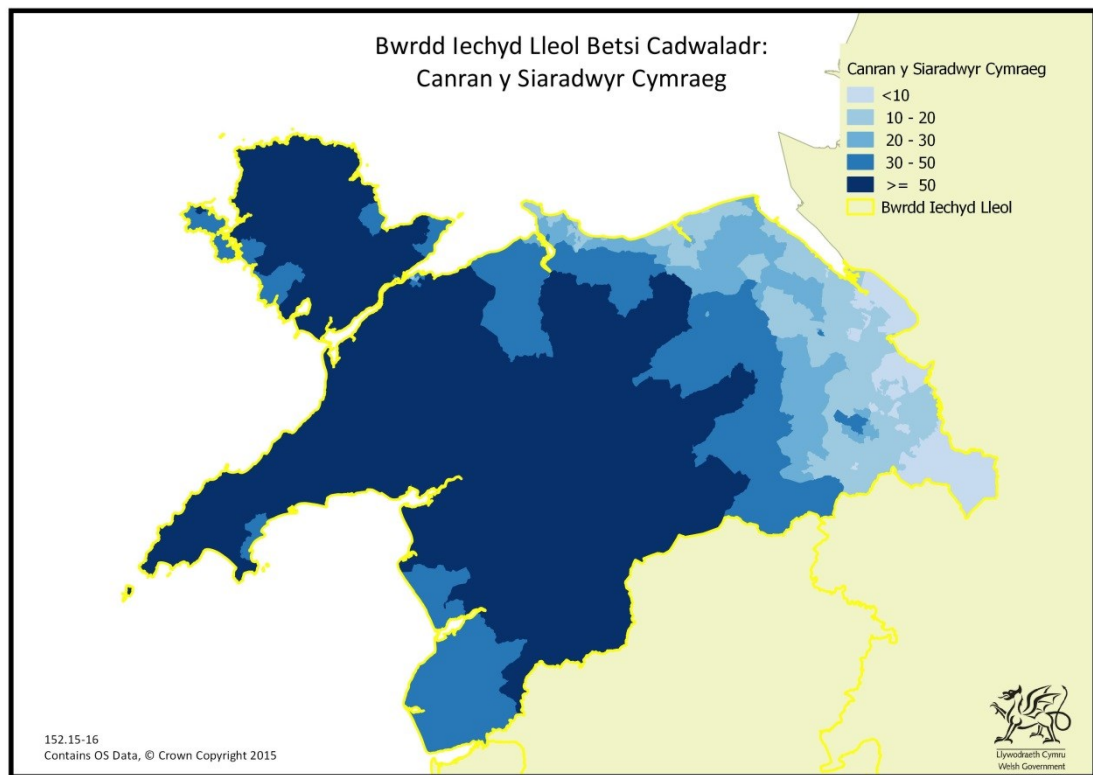
Mae Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr yn cwmpasu 6 awdurdod lleol:

- Ynys Môn
- Gwynedd
- Conwy
- Sir Ddinbych
- Sir y Fflint
- Wrexham

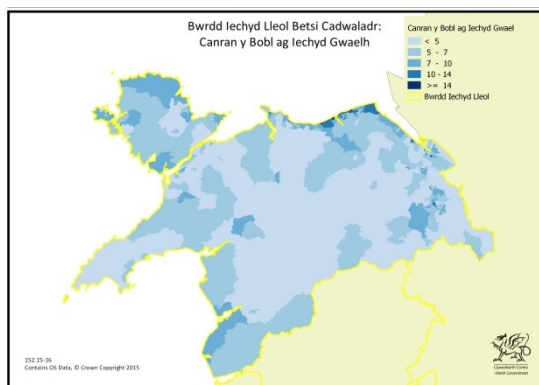
ac mae ganddo arwynebedd o 6,150 km² a dwysedd poblogaeth o 110 o bobl/km².

Tabl 35
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr

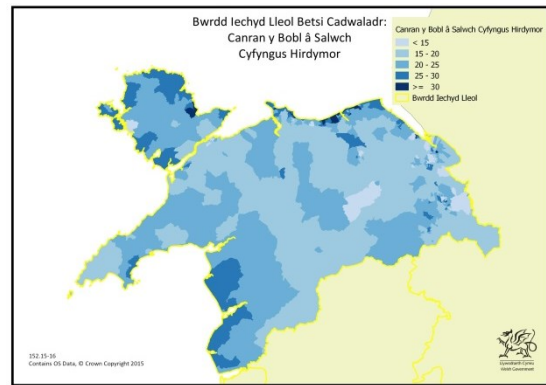
Bwrdd Iechyd Betsi Cadwaladr	
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	694,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	204,400
canran y siaradwyr Cymraeg	30.8%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	56%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	63%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	33%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	25%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	43%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	45%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	68,100
y ganran 75 oed neu drosodd	9.8%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	27.9%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	6.5
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	1.8
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	6.0
deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	4.7
nifer y fferyllwyr cymunedol	155
nifer yr ymarferwyr offthalmig	173
nifer y bydrwagedd	394
nifer yr ymwelwyr iechyd	194
nifer y nyrsys ardal	187
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	21.6%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	24.2%
y ganran sydd ag iechyd gwael	6.2%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	21.1%

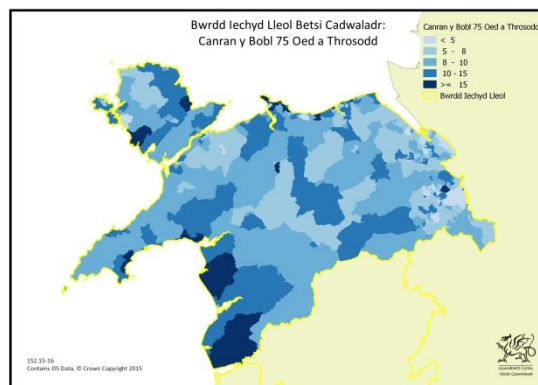
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus
hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 36

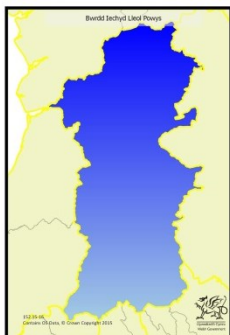
Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn proffesiynau iechyd amrywiol, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Betsi Cadwaladr, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	938	304	32.4%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	916	248	27.1%
ymarferwyr meddygol	1,679	345	20.5%
seicolegwyr	146	40	27.4%
fferyllwyr	151	46	30.5%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	4	0	
ymarferwyr deintyddol	343	72	21.0%
radiograffwyr meddygol	341	90	26.4%
podiatryddion	137	32	23.4%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	169	43	25.4%
ffisiotherapyddion	339	114	33.6%
therapyddion galwedigaethol	272	83	30.5%
therapyddion lleferydd ac iaith	122	56	45.9%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	132	29	22.0%
nyrsys	7,151	2,190	30.6%
bydwagedd	364	111	30.5%
parafeddygon	288	126	43.8%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	1	0	
technegwyr fferyllol	120	37	30.8%
technegwyr meddygol a deintyddol	175	46	26.3%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	219	55	25.1%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	2,152	596	27.7%
nyrsys ategol a chynorthwyol	2,840	791	27.9%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	285	112	39.3%
nyrsys deintyddol	524	169	32.3%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Bwrdd Iechyd Powys

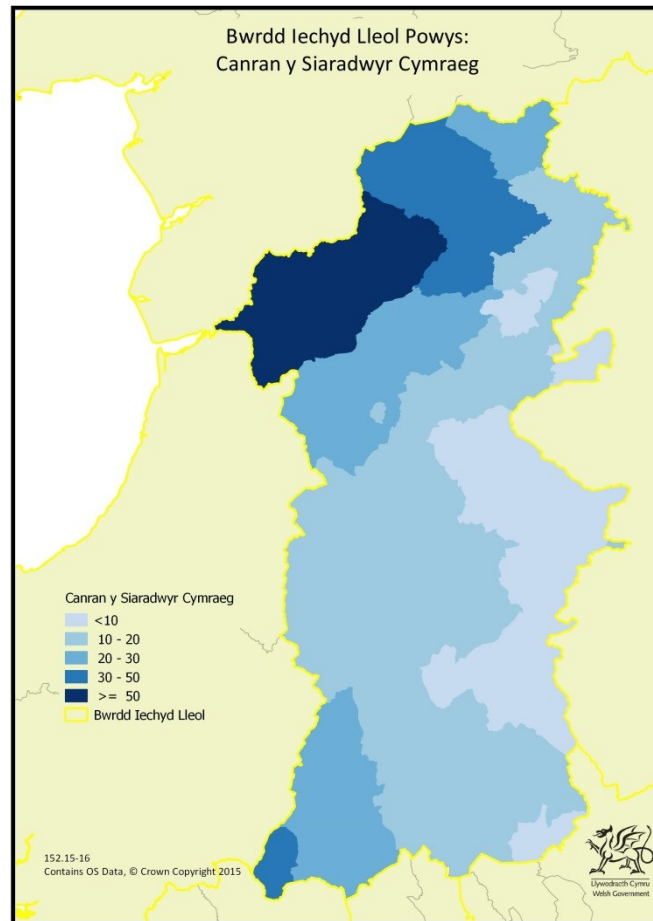

Mae Bwrdd Iechyd Powys yn cwmpasu awdurdod lleol Powys.

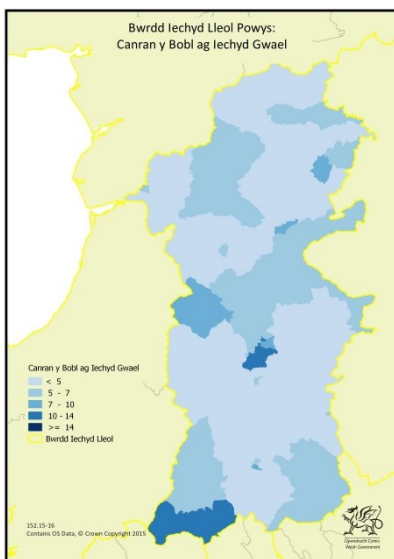
Mae ganddo arwynebedd o 5,180 km² a dwysedd poblogaeth o 26 o bobl/km².

Tabl 37
Ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Powys

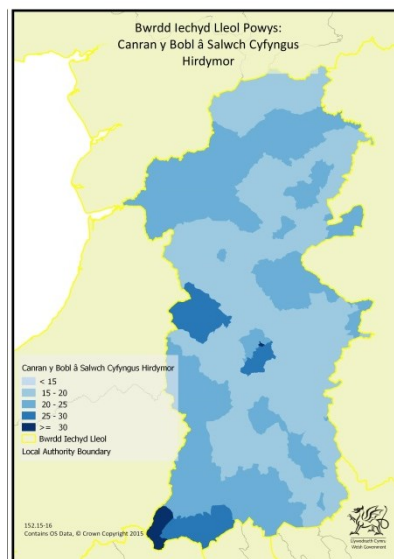
Bwrdd Iechyd Powys	
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	132,700
nifer y siaradwyr Cymraeg	24,000
canran y siaradwyr Cymraeg	18.6%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	42%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	46%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	14%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	8%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	20%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	24%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	15,100
y ganran 75 oed neu drosodd	11.4%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	16.5%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	7.4
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	1.3
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	7.1
deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	7.7
nifer y fferyllwyr cymunedol	23
nifer yr ymarferwyr offthalmig	30
nifer y bydwragedd	36
nifer yr ymwelwyr iechyd	116
nifer y nyrsys ardal	62
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	21.4%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	15.6%
y ganran sydd ag iechyd gwael	6.1%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	13.6%

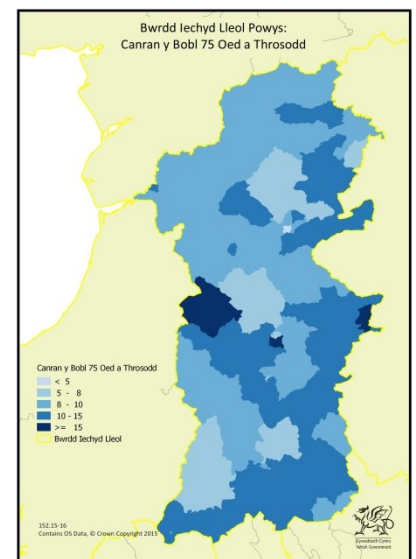
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

**canran y bobl â salwch
cyfyngus hirdymor**

**canran y bobl 75 oed a
throsodd**

Powys yw'r unig awdurdod lleol ym Mwrdd Iechyd Powys, felly mae ystadegau cryno'r awdurdod lleol yr un fath.

Tabl 38

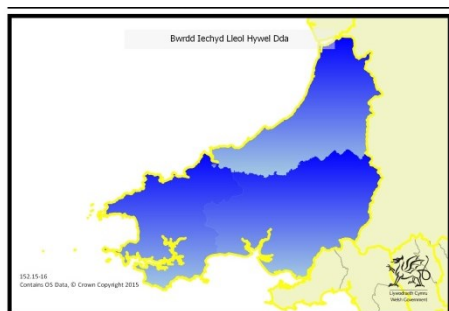
Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn proffesiynau iechyd amrywiol, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Powys, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	169	18	10.7%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	182	21	11.5%
ymarferwyr meddygol	199	28	14.1%
seicolegwyr	25	4	
fferyllwyr	10	2	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	2	0	
ymarferwyr deintyddol	58	7	
radiograffwyr meddygol	30	1	
podiatryddion	20	1	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	35	6	
ffisiotherapyddion	95	15	15.8%
therapyddion galwedigaethol	72	15	20.8%
therapyddion lleferydd ac iaith	20	6	
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	49	4	
nyrsys	1,101	196	17.8%
bydwragedd	75	13	17.3%
parafeddygon	71	17	23.9%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	0	0	
technegwyr fferyllol	18	3	
technegwyr meddygol a deintyddol	26	4	
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	68	8	
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	318	46	14.5%
nyrsys ategol a chynorthwyol	385	67	17.4%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	65	12	18.5%
nyrsys deintyddol	110	15	13.6%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Bwrdd Iechyd Hywel Dda

Mae Bwrdd Iechyd Hywel Dda yn cwmpasu tri awdurdod lleol:

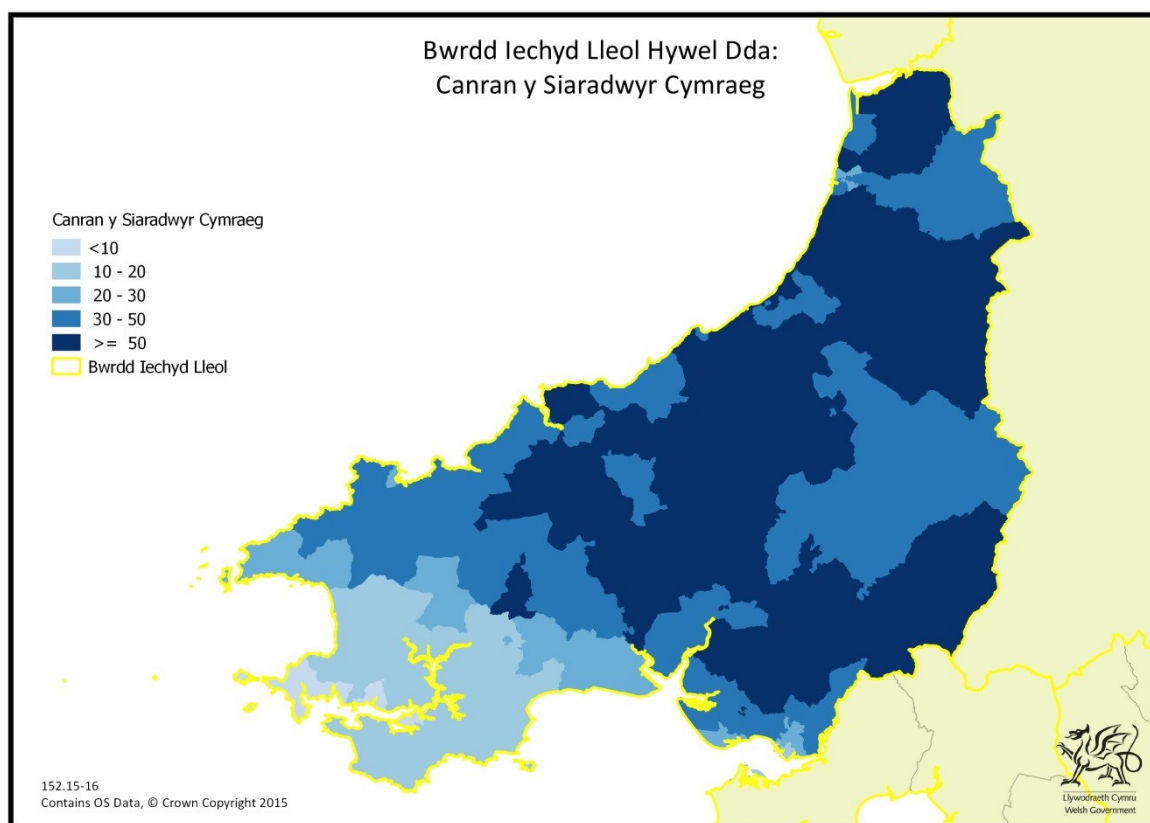
- Ceredigion
- Sir Benfro
- Sir Gaerfyrddin

Mae ganddo arwynebedd o 5,780 km² a dwysedd poblogaeth o 66 o bobl/km².

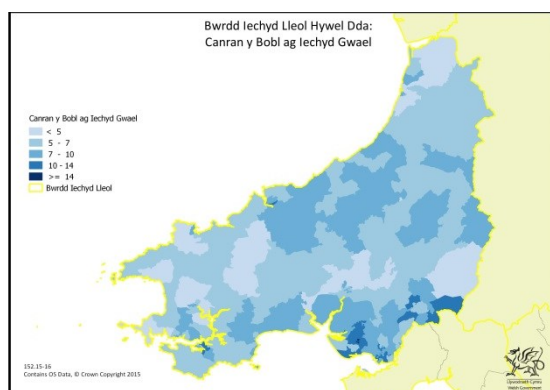
Tabl 39
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Hywel Dda

Bwrdd Iechyd Hywel Dda

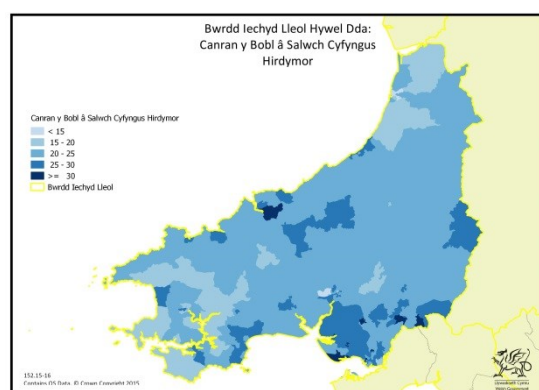
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	384,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	135,800
canran y siaradwyr Cymraeg	36.7%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	61%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	68%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	26%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	20%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	50%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	44%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	39,500
y ganran 75 oed neu drosodd	10.3%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	40.5%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	6.6
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	2.1
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	6.0
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	5.2
nifer y fferyllwyr cymunedol	99
nifer yr ymarferwyr offthalmig	75
nifer y bydwragedd	175
nifer yr ymwelwyr iechyd	116
nifer y nyrsys ardal	62
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	23.6%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	32.6%
y ganran sydd ag iechyd gwael	7.5%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	28.7%

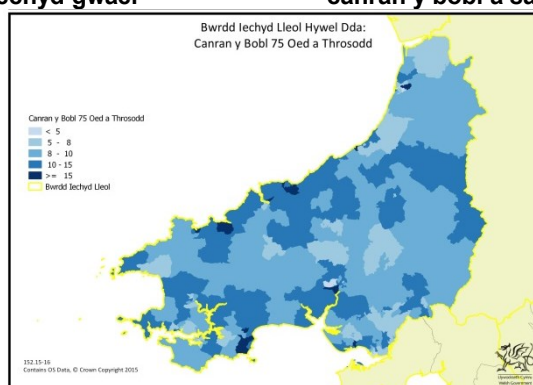
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 40

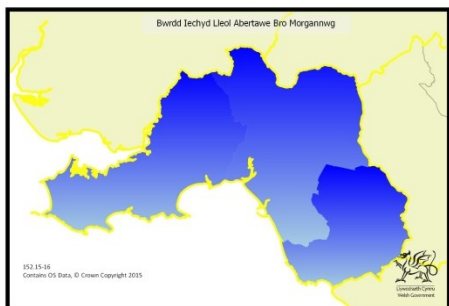
Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Hywel Dda, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	438	146	33.3%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	507	132	26.0%
ymarferwyr meddygol	1,086	234	21.5%
seicolegwyr	41	15	36.6%
fferyllwyr	76	42	55.3%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	4	1	
ymarferwyr deintyddol	164	35	21.3%
radiograffwyr meddygol	132	43	32.6%
podiatryddion	84	27	32.1%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	110	39	35.5%
ffisiotherapyddion	194	55	28.4%
therapyddion galwedigaethol	141	38	27.0%
therapyddion lleferydd ac iaith	63	28	44.4%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	94	14	14.9%
nyrsys	3,680	1,235	33.6%
bydwagedd	227	85	37.4%
parafeddygon	153	56	36.6%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	0	0	
technegwyr fferyllol	50	19	38.0%
technegwyr meddygol a deintyddol	87	19	21.8%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	124	30	24.2%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	1,043	356	34.1%
nyrsys ategol a chynorthwyol	1,452	491	33.8%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	133	51	38.3%
nyrsys deintyddol	312	104	33.3%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Bwrdd Iechyd Abertawe Bro Morgannwg

Mae Bwrdd Iechyd Abertawe Bro Morgannwg yn cwmpasu tri awdurdod lleol:

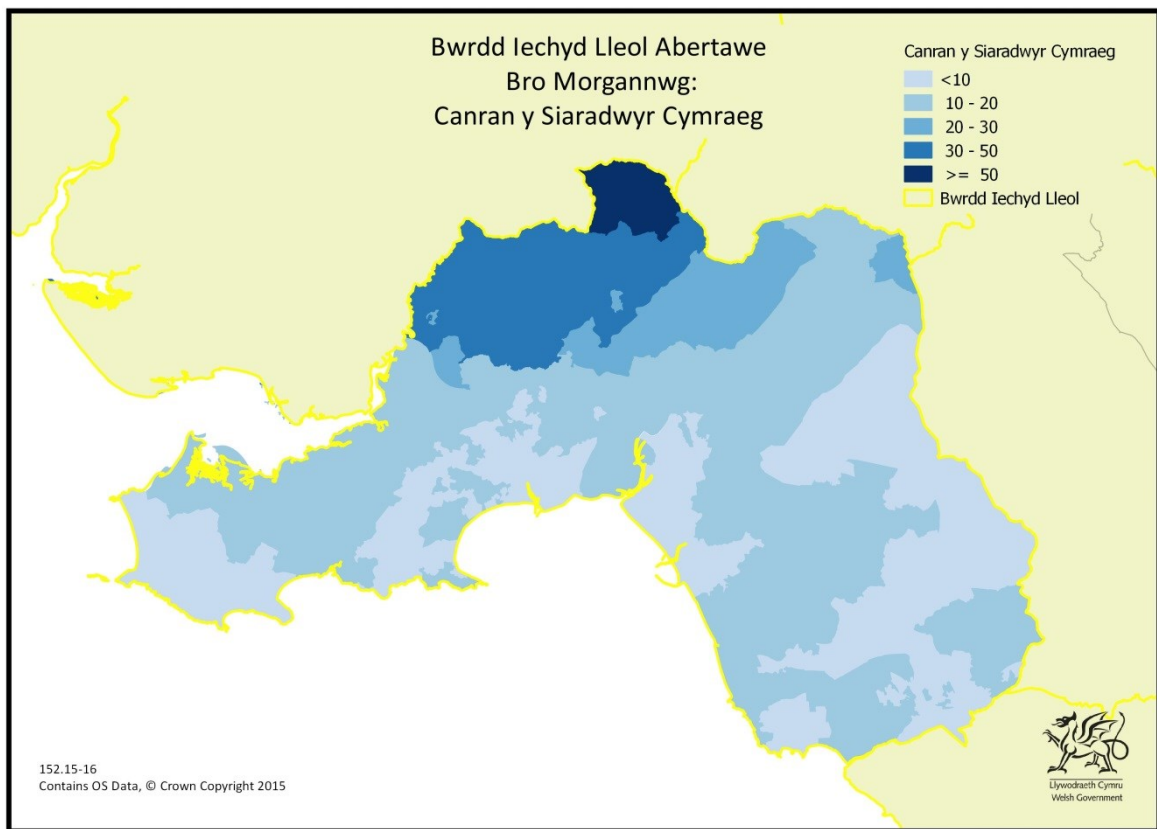
- Abertawe
- Castell-nedd Port Talbot
- Pen-y-bont ar Ogwr

Mae ganddo arwynebedd o 1,070 km² a dwysedd poblogaeth o 490 o bobl/km².

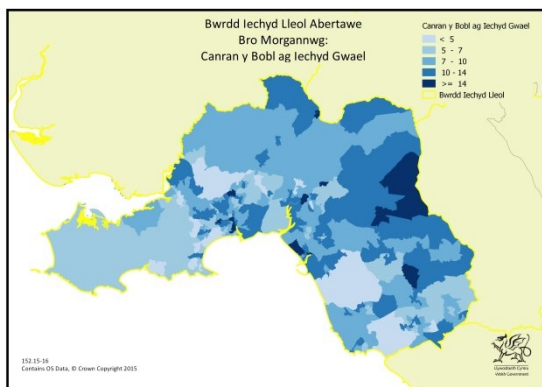
Tabl 41
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Abertawe Bro Morgannwg

Bwrdd Iechyd Abertawe Bro Morgannwg

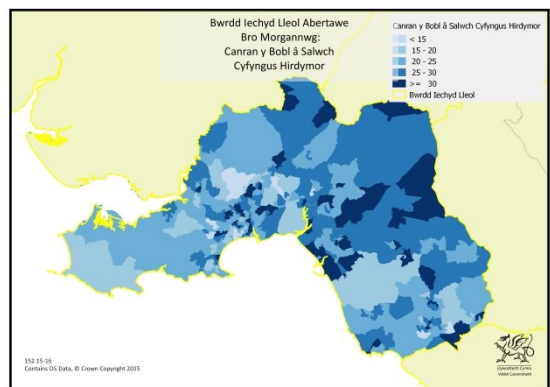
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	523,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	60,100
canran y siaradwyr Cymraeg	12.0%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	33%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	32%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	5%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	6%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	19%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	14%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	46,300
y ganran 75 oed neu drosodd	8.8%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	12.9%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	6.6
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	1.1
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	9.5
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	7.2
nifer y fferyllwyr cymunedol	125
nifer yr ymarferwyr offthalmig	116
nifer y bydwragedd	351
nifer yr ymwelwyr iechyd	207
nifer y nyrsys ardal	77
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	24.9%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	8.8%
y ganran sydd ag iechyd gwael	8.9%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	7.7%

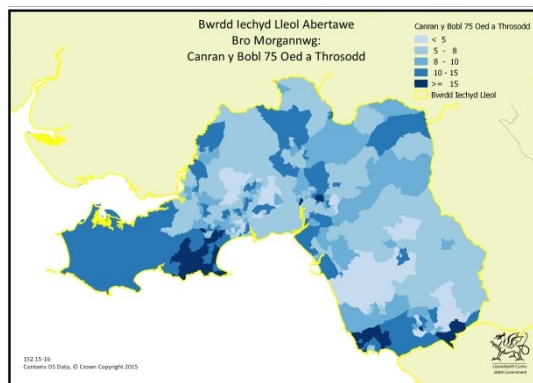
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 42

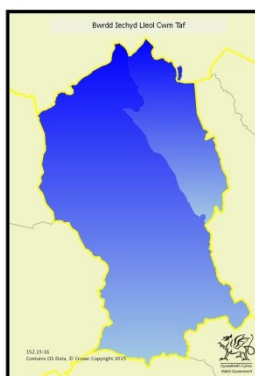
Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Lleol Abertawe Bro Morgannwg, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	679	77	11.3%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	545	53	9.7%
ymarferwyr meddygol	1,456	158	10.9%
seicolegwyr	78	8	
fferyllywyr	101	20	19.8%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	4	0	
ymarferwyr deintyddol	264	39	14.8%
radiograffwyr meddygol	251	35	13.9%
podiatryddion	88	9	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	151	13	8.6%
ffisiotherapyddion	269	39	14.5%
therapyddion galwedigaethol	220	23	10.5%
therapyddion lleferydd ac iaith	61	10	16.4%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	81	6	
nyrsys	5,441	541	9.9%
bydwragedd	313	39	12.5%
parafeddygon	174	14	8.0%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	0	0	
technegwyr fferyllo	99	6	
technegwyr meddygol a deintyddol	150	10	6.7%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	103	17	16.5%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	1,507	121	8.0%
nyrsys ategol a chynorthwyol	2,243	189	8.4%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	176	25	14.2%
nyrsys deintyddol	413	52	12.6%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Bwrdd Iechyd Cwm Taf

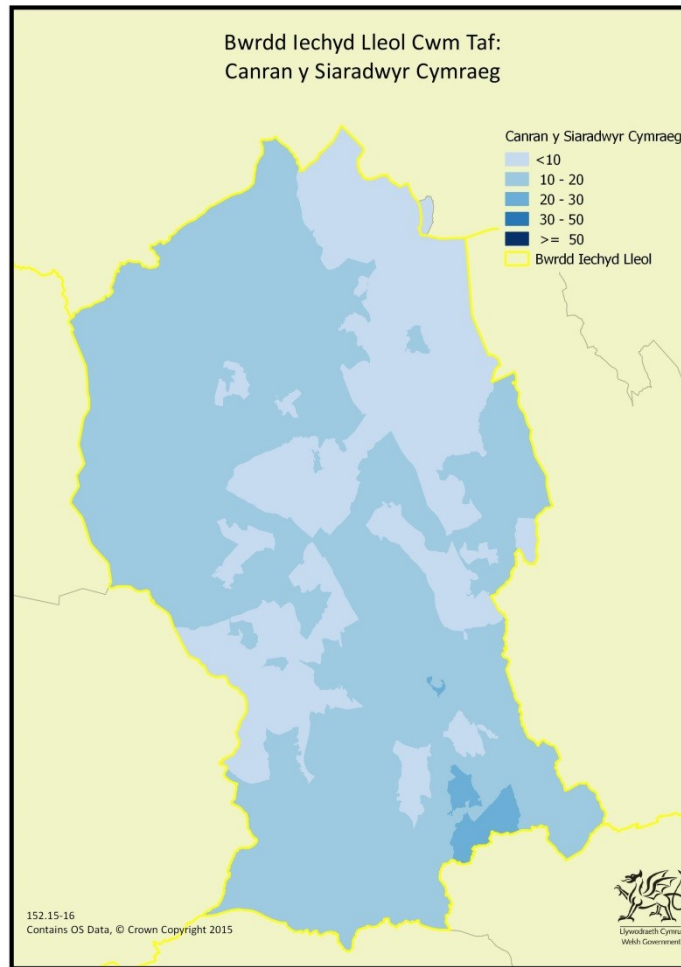
Mae Bwrdd Iechyd Cwm Taf yn cwmpasu dau awdurdod lleol:

- Merthyr Tudful
- Rhondda Cynon Taf

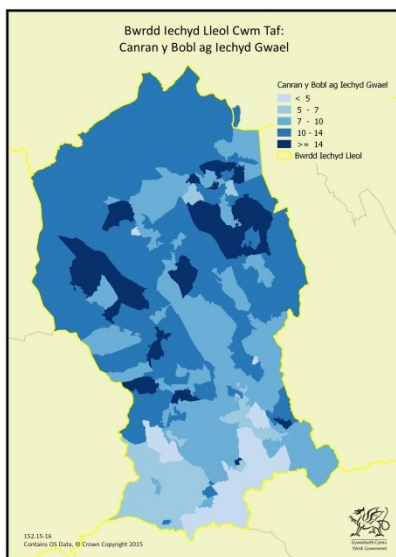
Mae ganddo arwynebedd o 540 km² a dwysedd poblogaeth o 550 o bobl/km².

Tabl 43
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Cwm Taf

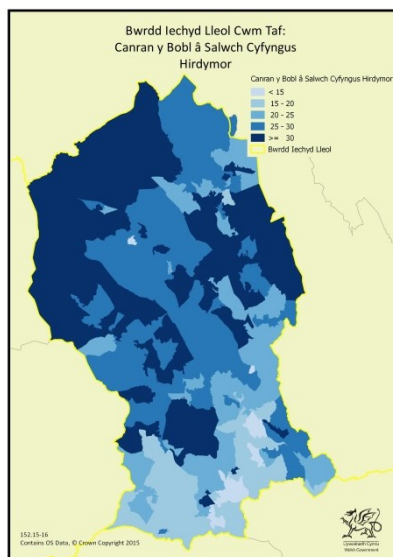
Bwrdd Iechyd Cwm Taf	
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	296,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	32,800
canran y siaradwyr Cymraeg	11.6%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	41%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	41%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	2%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	4%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	16%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	12%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	23,500
y ganran 75 oed neu drosodd	7.9%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	5.5%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	5.8
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	0.8
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	7.6
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	11.8
nifer y fferyllwyr cymunedol	77
nifer yr ymarferwyr offthalmig	71
nifer y bydwragedd	197
nifer yr ymwelwyr iechyd	115
nifer y nyrsys ardal	124
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	26.1%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	4.5%
y ganran sydd ag iechyd gwael	9.9%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	4.0%

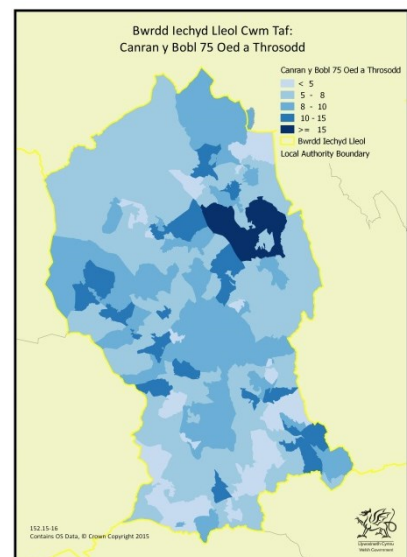
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus
hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 44

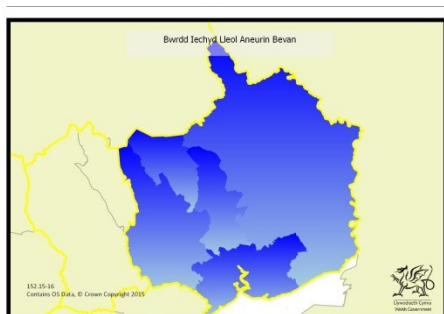
Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Cwm Taf, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	352	37	10.5%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	241	16	6.6%
ymarferwyr meddygol	380	41	10.8%
seicolegwyr	28	6	
fferyllwyr	42	7	
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	1	0	
ymarferwyr deintyddol	65	11	16.9%
radiograffwyr meddygol	87	14	16.1%
podiatryddion	46	4	
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	92	10	10.9%
ffisiotherapyddion	99	14	14.1%
therapyddion galwedigaethol	106	10	9.4%
therapyddion lleferydd ac iaith	28	11	39.3%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	36	5	
nyrsys	3,173	267	8.4%
bydwragedd	166	21	12.7%
parafeddygon	108	4	
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	0	0	
technegwyr fferyllol	43	1	
technegwyr meddygol a deintyddol	73	8	
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	56	9	
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	915	56	6.1%
nyrsys ategol a chynorthwyol	1,572	107	6.8%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	135	9	
nyrsys deintyddol	243	23	9.5%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan

Mae Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan yn cwmpasu 5 awdurdod lleol:

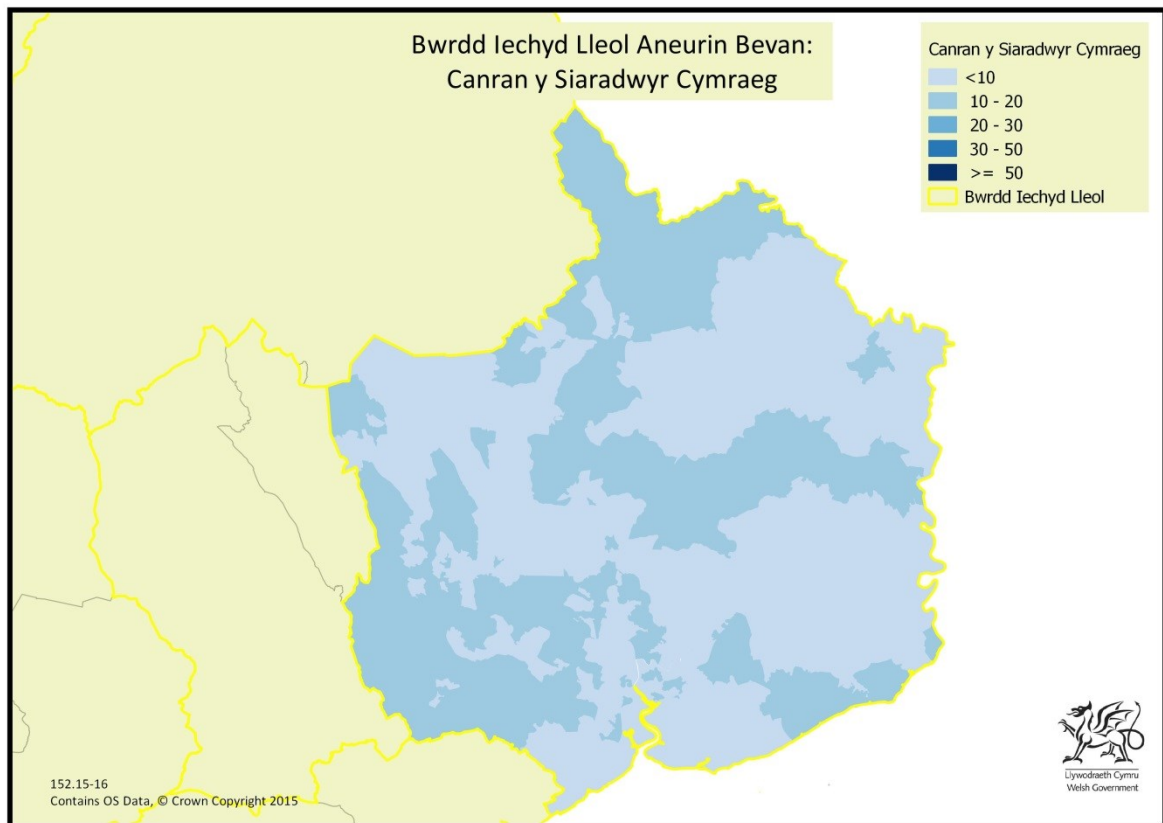
- Caerffili
- Casnewydd
- Torfaen
- Blaenau Gwent
- Sir Fynwy

Mae ganddo arwynebedd o 1,550 km² a dwysedd poblogaeth o 370 o bobl/km².

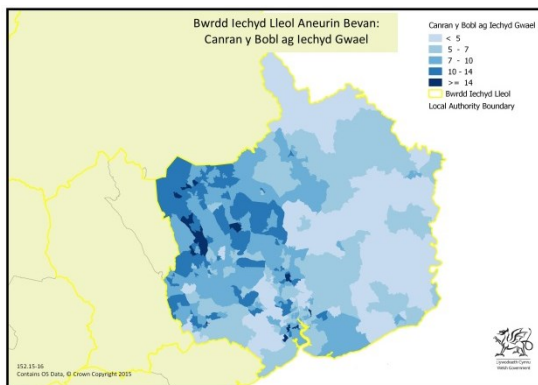
Tabl 45
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan

Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan

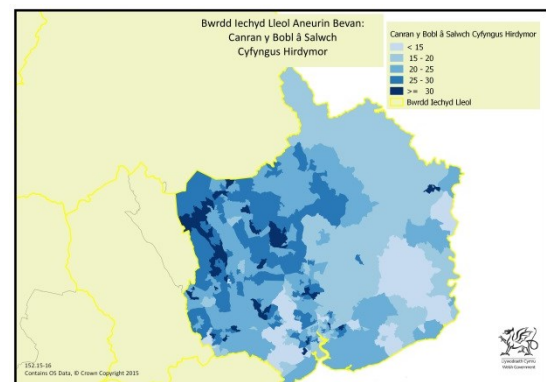
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	580,400
nifer y siaradwyr Cymraeg	55,000
canran y siaradwyr Cymraeg	9.9%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	20%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	31%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	2%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	6%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	14%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	10%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	48,800
y ganran 75 oed neu drosodd	8.4%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	2.1%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	6.6
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	0.5
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	5.1
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	7.0
nifer y fferyllwyr cymunedol	130
nifer yr ymarferwyr offthalmig	157
nifer y bydwragedd	220
nifer yr ymwelwyr iechyd	170
nifer y nyrsys ardal	106
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	23.4%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	2.6%
y ganran sydd ag iechyd gwael	8.3%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	2.3%

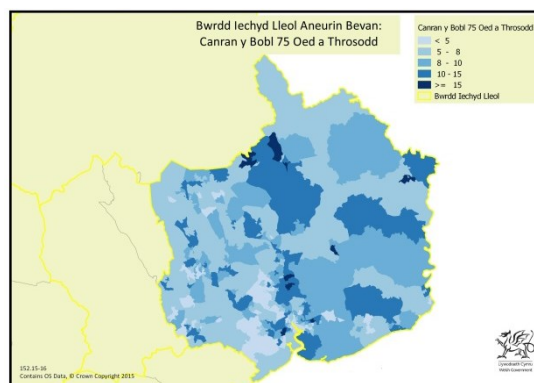
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 46

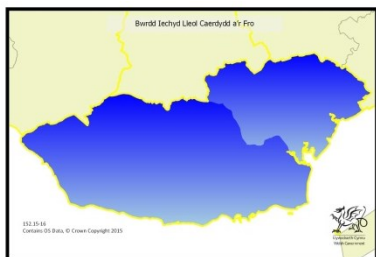
Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Aneurin Bevan, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	645	34	5.3%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	557	20	3.6%
ymarferwyr meddygol	1,051	54	5.1%
seicolegwyr	80	4	5.0%
fferyllwyr	86	7	8.1%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	5	0	
ymarferwyr deintyddol	200	8	4.0%
radiograffwyr meddygol	225	14	6.2%
podiatryddion	88	3	3.4%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	162	3	1.9%
ffisiotherapyddion	232	19	8.2%
therapyddion galwedigaethol	218	12	5.5%
therapyddion lleferydd ac iaith	51	5	9.8%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	84	5	6.0%
nyrsys	5,366	236	4.4%
bydwragedd	294	15	5.1%
parafeddygon	153	9	5.9%
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	0	0	
technegwyr fferyllol	115	5	4.3%
technegwyr meddygol a deintyddol	135	8	5.9%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	117	5	4.3%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	1,634	73	4.5%
nyrsys ategol a chynorthwyol	2,569	100	3.9%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	211	6	2.8%
nyrsys deintyddol	433	28	6.5%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro

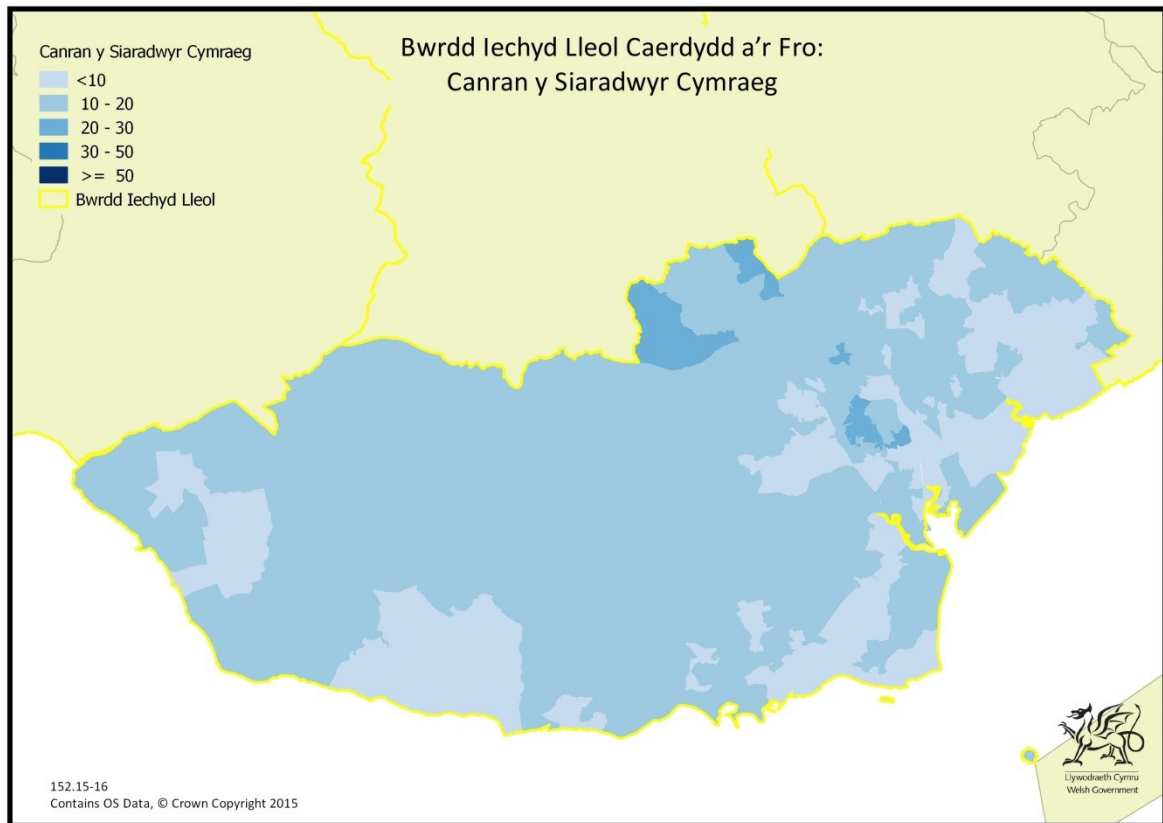
- Caerdydd
- Bro Morgannwg

Mae ganddo arwynebedd o 470 km² a dwysedd poblogaeth o 1,020 o bobl/km².

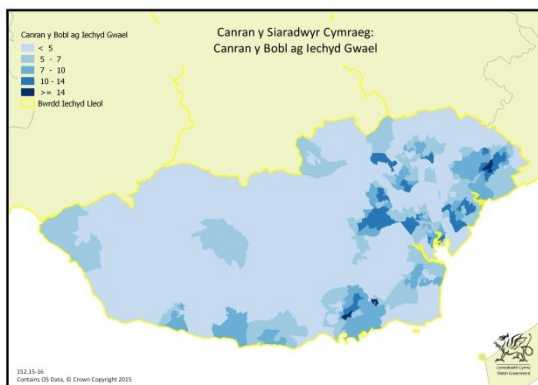
Mae Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro yn cwmpasu dau awdurdod lleol:

Tabl 47
ystadegau cryno ar gyfer Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro

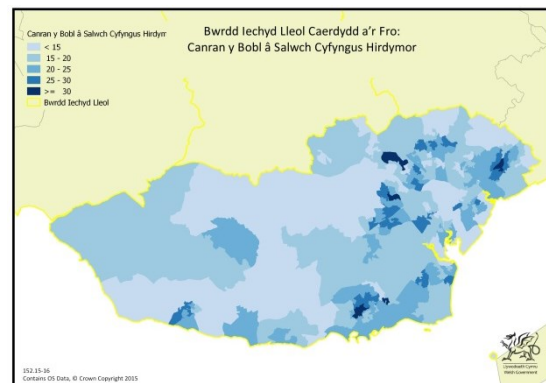
poblogaeth (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	482,000
nifer y siaradwyr Cymraeg	49,900
canran y siaradwyr Cymraeg	11.0%
canran y siaradwyr Cymraeg ...	
... sy'n rhugl	37%
... sy'n siarad Cymraeg bob dydd	47%
... sy'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn defnyddio'r Gymraeg	11%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg wrth ymwneud â staff iechyd	16%
... y mae'n well ganddynt ddefnyddio'r Gymraeg neu'r naill iaith neu'r llall	37%
... a ddefnyddiodd y Gymraeg gyda staff iechyd yn ystod y 12 mis diwethaf	12%
y boblogaeth 75 oed neu drosodd (amcangyfrif ganol blwyddyn 2014)	35,000
y ganran 75 oed neu drosodd	7.3%
y ganran 75 oed neu drosodd sy'n gallu siarad Cymraeg	4.7%
meddygon teulu fesul 10,000 o'r boblogaeth	6.5
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth	0.9
meddygon teulu sy'n siarad Cymraeg fesul 10,000 o'r boblogaeth sy'n siarad Cymraeg	8.4
Deintyddion fesul 10,000 o'r boblogaeth	9.9
nifer y fferyllwyr cymunedol	107
nifer yr ymarferwyr offthalmig	174
nifer y bydrwagedd	266
nifer yr ymwelwyr iechyd	189
nifer y nyrsys ardal	87
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor	18.6%
y ganran sydd â salwch cyfyngus hirdymor (wedi'u cyfyngu llawer) ac yn gallu siarad Cymraeg	3.9%
y ganran sydd ag iechyd gwael	6.4%
y ganran sydd ag iechyd gwael ac yn gallu siarad Cymraeg	3.6%

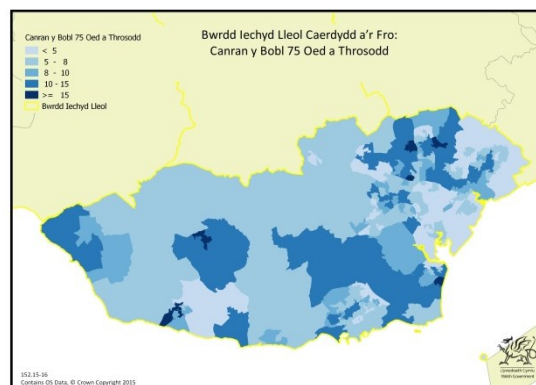
canran y siaradwyr Cymraeg

canran y bobl ag iechyd gwael

canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor

canran y bobl 75 oed a throsodd

Tabl 48

Y gallu i siarad Cymraeg ymhlith pobl sy'n gweithio mewn amrywiaeth o broffesiynau iechyd, yn y diwydiant iechyd pobl a gweithgareddau gwaith cymdeithasol, Bwrdd Iechyd Lleol Prifysgol Caerdydd a'r Fro, 2011

galwedigaeth	cyfanswm	y nifer sy'n gallu siarad Cymraeg	y ganran sy'n gallu siarad Cymraeg
rheolwyr a chyfarwyddwyr iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	674	77	11.4%
rheolwyr a pherchnogion ym maes iechyd a gwasanaethau cymdeithasol	426	15	3.5%
ymarferwyr meddygol	3,369	374	11.1%
seicolegwyr	192	20	10.4%
fferyllwyr	217	39	18.0%
(eraill sy'n gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr offthalmig	14	2	
ymarferwyr deintyddol	587	69	11.8%
radiograffwyr meddygol	264	26	9.8%
podiatryddion	111	16	14.4%
gweithwyr iechyd proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	206	29	14.1%
ffisiotherapyddion	529	56	10.6%
therapyddion galwedigaethol	296	31	10.5%
therapyddion lleferydd ac iaith	138	23	16.7%
gweithwyr therapi proffesiynol heb eu dosbarthu'n unman arall	125	9	
nyrsys	4,393	392	8.9%
bydwragedd	247	34	13.8%
parafeddygon	84	8	
(nodir fel gweithio yn y diwydiant manwerthu) optegwyr cyflenwi	2	0	
technegwyr fferyllol	79	7	
technegwyr meddygol a deintyddol	202	15	7.4%
gweithwyr iechyd proffesiynol cysylltiol heb eu dosbarthu yn unman arall	163	10	6.1%
ysgrifenyddol a galwedigaethau cysylltiedig	1,668	70	4.2%
nyrsys ategol a chynorthwyol	1,657	84	5.1%
staff ambiwlans (ac eithrio parafeddygon)	98	7	
nyrsys deintyddol	375	30	8.0%

ffynhonnell: Cyfrifiad 2011

Nid yw canrannau wedi'u dangos ar gyfer niferoedd bach.

Mae'r holl gynnwys ar gael o dan y Drwydded Llywodraeth Agored v3.0 oni nodir yn wahanol.

<http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3/>

